

Tengernek Csillaga

2011. jan.–febr.
XVI/1. szám

Mária korszakának lapja

Ára: 290,- Ft

Csatka – kegyszobor

Katolikus Egyházunk ma is megkívánja tőlünk, hogy a szentmise ordináriumát, a válaszokat, valamint az alapvető imádságokat az Egyház anyanyelvén, latinul is ismerjük és imádkozzuk. Ennek jegyében a Tengernek Csillaga előző (XV/5.) számában új sorozatot indítottunk, melyben ismertetjük az alapvető imádságainkat és azok latin szövegét. az angyali üdvözlés kerül sorra.

Ave Maria, gratia plena,
Dominus tecum,
benedicta tu in mulieribus,
et benedictus fructus ventris tui,
Jesus.
Sancta Maria,
Mater Dei,
ora pro nobis, peccatoribus,
nunc, et in hora mortis nostrae.
Amen.

Üdvözlégy Mária, malasztal teljes,
az Úr van teveled,
áldott vagy te az asszonyok között,
és áldott a te méhednek gyümölcse,
Jézus.
Asszonyunk, Szűz Mária,
Istennek szent Anyja,
imádkozzál érettünk, bűnösökért,
most és halálunk óráján.
Ámen.

Spirituális támogatók: fr. Barsi Balázs OFM., Gyulai Oszkár,
P. Jáki Teodóz Sándor OSB., Katona István, Regöczi István és Török József.
Teológiai lektorálta: Bocsa József, piarista

Tartalomjegyzék

Az angyali üdvözlés (Üdvözlégy)	1
Barsi Balázs OFM: Karácsony a felszínen és a mélyben	2
Imádság a betlehemi Kisded jászolánál	6
Áldozataitokkal perzseljétek fel a bűnt!	7
Az imádkozás megkopása	9
Pius Parsch: A Szent Család	10
Pius Parsch: Az Úr nevei	12
XVI. Benedek pápa: Az igazi forradalom, hogy Istenre tekintünk	12
A szentmise hagyományos és modern formájának eredete és helyes elnevezése	16
A kézbeáldoztatás elhomályosítja a Krisztus valóságos jelenlétében való hitet	18
Hajtsunk térdet!	22
A Tabernákulum áthelyezése	25
Pius Parsch: Gyertyaszentelő Boldogasszony – ünnepi gondolatok	27
Medjugorjei ifjúsági találkozó, 2010	29
A Guadalupei Szűz Mária ünnepe a latin-amerikai kontinensen	30
Mária-kegyhelyek	
Csatka	32
Mária Korszaka	
Mi is a Mária Papi Mozgalom?	33
Hírek a Mozgalmunk életéből	39
Rózsafüzér	
Louis Monsabré: Jézus a rózsafüzérben	40

A Szerkesztőség címe:

1539 Budapest, Postafiók 638.

Internet: www.tengernekcsillaga.hu

E-mail: info@tengernekcsillaga.hu

A lappal kapcsolatos bármilyen észrevétellel, javaslattal forduljon a lap szerkesztőségéhez!

Felelős szerkesztő: Jánossy Gábor

Készült a Co-Print Kft. nyomdájában,
www.co-print.hu

Felelős vezető: G. Diviaczky Klára

A hátsó borítón: Rózsafüzér Királynője,
Bachia-ból, XVIII. századból, Sao Paulo

A *Tengernek Csillaga* folyóirat megrendelhető a Stella Maris Alapítvány postafiók címén, illetve e-mailen és megvásárolható a templomokban vagy Budapest V., Ferenciek terén.

Kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza.

Kiadja a Stella Maris Alapítvány

A Stella Maris Alapítvány
bankszámlaszáma: K&H Bank
10200885-32621031-00000000
ISSN szám: 1416-8243

Az angyali üdvözet (Üdvözlégy)

Az Üdvözlégy Mária (*Ave Maria*) az Egyház egyik legszebb imája. Angyali üdvözetnek is mondjuk, mert ezzel köszöntötte Gábiel arkangyal Máriát, mikor a megtestesülés titkát közölte vele: „*Üdvözlégy, malasztal teljes! Veled van az Úr! Áldottabb vagy minden asszonynál.*” (vö. Lk 1, 26-28.). Az angyal szavaihoz az Egyház hozzáfűzte Erzsébet köszöntését, mellyel az őt meglátogató Istenanyát fogadta: „*Áldott vagy te az asszonyok között, és áldott a te méhed gyümölcse!*” (Lk 1, 42) Az imádság második fele az Egyház által hozzáfűzött esedezés, amit a jámbor emlékezet VI. Sándor pápának tulajdonít.

Az Üdvözlégy Mária hagyományos magyar változatában a latin „*gratia plena*” szavakat az emberemlékezetet meghaladó idők óta „*malasztal teljes*” kifejezéssel fordítjuk. A *malaszt* és a *kegyelem* szavak bár kétséggkívül rokon értelműek, közöttük azonban jelentésárnyalatbeli különbség mutatható ki. (Lásd Tengernek Csillaga 2010 jan.-febr., XV/1. szám, 37-40. oldalak) Az imádság természetesen szép mindkét szó használatával is, a *malaszt* azonban talán jobban megfelel mind a tradíciónak, mind a megkülönböztetett teológiai tartalomnak: Szűz Mária teljes és tökéletes lefoglaltságának és a Szentlélekkel való betöltöttségének a Szeplőtelen Fogantatás titka szerint.

Az angyali üdvözet a Boldogságos Szűz Mária legméltóbb köszöntése. Az ájtatosságok között legszebben a rózsafüzér – zsoldárok könyvére utaló – hagyományos százötvenes ciklusában jelenik meg. Az angyali üdvözet szavai a szentmise ősi liturgiájában is gyakran fordulnak elő Mária-ünnepek offertóriumának szövege gyanánt.

Imádkozzuk az Üdvözlégyet minél gyakrabban, forduljunk Mennyei Édesanyánkhöz, a Boldogságos Szűz Máriához, Égi Királynőnkhez buzgó esedezéssel! Ismételjük az angyali szavakat egyedül és közösségben, családban és imacsoportban, kisközösségben és egyházközségben, tiszteljük megkülönböztetett szeretettel a Malasztal Teljest, kérjük anyai pártfogását, és kövessük őt Szent Fiához minél többen, gyermeki, tiszta szívvel és odaadó lélekkel!

Fülep Dániel

Karácsony a felszínen és a mélyben

Barsi Balázs OFM

A Nyugat haldoklik, mert ünnepei betegek. A nyugati civilizáció társadalmi elveszítették az ünneplés lényegét, a Szenttel, az emberi létezés végső értelmével való kapcsolatot, s helyette a világot és az embert ünneplik. Ez a bálványimádás: az ember nem felszenteli a világot, nem felajánlja munkája legszébb alkotásait, hanem profanizál mindent. Semmi sem szent többé, nincs szent rangsora a dolgoknak, az emberi gesztusoknak, és nincs szent határvonal, amelyet átlépni annyi, mint elpusztulni. A parttalan szabadságban ő, az ember akarja eldönteni, hogy mi a jó és mi a rossz, és kijelenti, hogy erkölcsi rossz, vagyis bűn nem is létezik. Így ünnepei a bűnbe való alámerülés napjaivá válnak, s minthogy nem ismeri a személyes Istennel való egyesülés józan mámorát, öntudatlanul is annak sátáni utánezataihoz folyamodik: az orgiához, az ön-elkábitáshoz. Az ünneplést nem is ismeri, csak a bulit, ahol magából kifordulva dorbézol, pörög, majd fetreng; s ahelyett, hogy újjászületnék, belebetegszik a dáridózásba, rendszeres munkát adva a rendőröknek, mentőknek és a kórházi ügyeleteknek. Az orgia is kilépés (extasis) önmagunkból, de nem fölfelé, a transzcendens világba, hanem a tudattalanba, az ösztönösbe, az állatiságba. Olyan antropológiai zuhanás, amely jele – és egyben előidézője – a Nyugat halálának.

Dániel könyve 5. fejezetében olvashatunk Baltazár király elkorcsosult lakomázásáról, amely jól szemlélteti ezt a romlást. Isten imádása (adoratio) helyett a különböző anyagokból készült bálványisteneket imádták (idololátia); a jeruzsálemi templomból elrabolt szent edényekből itták a bort, vagyis a világ fölszentelése (consecratio) helyett profanizáció és megszentelenségtelenítés történt; és végül a valódi ekstázis, az igazi Isten szemléletében való elmerülés, a „lélek józan mámor” helyett az ösztönvilág mocsarába süllyedve közönségesen lerészegedtek. Meg is jegyzi a Szentírást sugalmazó Szentlélek, hogy „még ugyanazon az éjszakán megölték Baltazárt, a káldeusok királyát. Az országot a méd Dárius foglalta el” (Dán 5,30; 6,1), az igazi ünneplés megromlása tehát nem pusztán szegyenletes jelenség, hanem egy birodalom, egy civilizáció önpusztítása.

Ilyen környezetben élünk mi is, huszonegyedik századi Krisztus-hívők, és minket is megkísért az ünnep-romlás. Ez fejeződik ki a rendszerváltás óta is kiirthatatlan „Kellemes karácsonyi ünnepeket!” jókívánságban, amellyel sokszor hívó, templomba járó keresztények is köszöntik egymást. Ennek jele, hogy egyre több ház ablakában megjelenik Adventben a menóra, ez az

ősi zsidó vallási jelkép anélkül, hogy akik kiteszik, ismernék a jelentését és jelentőségét. Ez mutatkozik meg abban, hogy mások vallási érzékenységére való tekintettel némelyek már a Karácsony nevét is szeretnék megváltoztatni. A megromlás általában valamilyen hiány következménye. A keresztény ünnepek, főleg a Szent Karácsony megromlása ott kezdődik, hogy kezd eltűnni belőle a hittől megvilágosodott emberi értelem munkája. Aztán ezt a hittől megvilágosított értelem munkát nem követi értelem feletti szemlélődés: szent csönd, elmerülés, csodálkozás, sajátos elbűvöltség, amikor engedjük, hogy szívükbe hatoljon az, amit „szem nem látott, fül nem hallott”: a minden értelmet meghaladó békesség. És legfőképpen hiányzik ezek nyomán az emberi akarat kegyelemtől indított elmozdulása, az elhatározások, hogy megváltoztatom az életemet, hiányoznak az apró ünnepnap megterések, amelyek már alig várják a hétköznapiakat, hogy megvalósulhassanak.

Ünnepeinkből egyre inkább hiányzik a hittől megvilágított értelem munkája. Az ősi szentatyák nem győzték hangsúlyozni: „*Fontold meg, ó, keresztény, ki az, aki itt a jászolban fekszik.*” „*Ismerd fel, ő, keresztény, méltóságodat!*” (Nagy Szent Leó pápa) Ha az egyházatyák karácsonyi beszédeit olvassuk, megdöbbenően sok „filozófiai eszmefuttatást”, dogmatikus gondolatmenetet találunk. Ez a mai ember számára furcsa, és ez az intellektuális restség már önmagában is Karácsonyunk, mármint karácsonyi ünnepelésünk romlását mutatja. Mert ha Isten valóban emberré lett értünk Jézus Krisztusban, és kinyilatkoztatást adott nekünk, akkor arra illenék odafigyelnünk, és értelmünk teljes hódolatával közelítenünk hozzá, különben megragadunk a felszínen, ami végzetes következményekkel járhat. Karácsony legfőbb üzenete, annak kinyilatkoztatása, hogy „Isten a szeretet”, könnyen felfoghatónak látszik, de lépten-nyomon az igazi szeretet karikatúráit látva nem túlzás azt mondani, hogy napjainkban a papoknak másról sem szabadna prédikálniuk, mint arról, hogy mit jelent ez a szeretet, milyen következményekkel jár, és hogy nekünk, akik Jézus Krisztusban vagyunk, hogyan kell szeretnünk.

Egy katolikus általános iskolában történt. Óraközi szünetben egy kislány egy bizonyos tanító nénit keresett. A tanári szobából kijövő tanítót kérdezte, hogy tudja-e, hol van, bejött-e már az iskolába. A tanítónő nem tudott válaszolni. Erre egy másik kislány megkérdezte ettől a kislánytól: „Miért akarsz te a tanító nénivel találkozni?” „Mert szeretem, és rajzoltam neki valamit” – hangzott a válasz, mire amaz: „Akkor te lesbikus vagy?” Ne feledjük, nyolcévesekről van szó! Ilyen kontextusban naivul hirdetni a szeretetet, érzelmekkel teli és érzelmekre ható prédikációkat tartani minden

templomba tóduló karácsonyi kereszténynek nem más, mint az ünnep lerontása. Karácsony ugyanis a keresztre feszített Szeretet ünnepe, s az Egyház nem pásztorjátékot játszik az éjféli misén, hanem Krisztus megváltó áldozatát jeleníti meg, és a hívek ajkán ekkor is felhangzik: „Halálodat hirdetjük, Urunk, és hittel valljuk feltámadásodat, amíg el nem jössz.”

A katolikus Egyház sohasem elvont fogalmakat vagy egyetemes emberi érzéseket ünnepel, hanem a háromszemélyű egy Istent és műveit ünnepli. Karácsony sem úgy általában „a szeretet ünnepe”, az édeskés, megható, kellemes érzelmek ünnepe, hanem Isten irántunk való felfoghatatlan mélységű szeretetének, a szent Fiát hozzánk elküldő Atyaisten, az értünk emberré lett Fiúisten és a megtestesülésben közreműködő Szentlélek Isten szeretetének ünnepe, valamint a megszentelő kegyelem által fölemelt ember: Szűz Mária, Szent József és a többi szentek szeretetének ünnepe. A mi szeretetünk ünnepe pedig annyiban, amennyiben szeretetünk ebből a forrásból táplálkozik, illetve amennyiben oda visszatér: szeretetünk megtisztulásának, megtérésének ünnepe.

Amikor hiányozni kezd a Karácsonyból a hittől megvilágosodott értelem munkája, akkor ünneplésünk kezd elerőtlenedni, megbetegedni. Szent Ferenc atyánk nem azért akarta megjeleníteni az Úr Jézus születését a grecciói barlangban, hogy jámbor érzelmek költözzenek a szívébe, hanem hogy saját szemével is szemlélhesse, és testestül-lelkestül leborulhasson a megtestesülés szent misztériuma előtt, hogy egész értelmével és szívével próbálja befogadni azt a nagy titkot, hogy az újszülött Jézus, akit édesanyja szoptat, nem más, mint a magasságbeli, mindenható, mindentudó, önmagától való, fölséges, Teremtő Isten, aki egy szavával előhozta a nem-létezésből a világot. Hogy ennek a csecsemőnek, akinek emberi értelme majd most kezd nyiladozni, akinek mindent úgy kell megtanulnia, mint minden más gyerekeknek, a személye, énje azonos a második isteni személlyel.

Belegondoltál-e ebbe valaha? Elfogadtad-e igazán? Elvégzed-e újra és újra a hittől megvilágosított értelemnek ezt a munkáját? Lesznek-e csendes óráid a karácsonyi szent időben, amikor olvasod az Evangéliumot, amikor előveszed a Katolikus Egyház Katekizmusát, és életedben talán először tanulmányozod a Hiszekegy azon cikkelyét, amelyet elsőáldozásodra megtanultál, amelyre március 25-én és december 25-én letérdeltél: „Megtestesült a Szentlélek erejéből, Szűz Máriától, és emberré lett”? Van-e ennél nagyobb örömhír? Van-e ennél erősebb szerelem? Van-e ennél mélyebb egyesülés? Van-e, aki ennél jobban szeret téged? Kicsoda is ez, aki Isten létére emberré lett érted? Ki ez, aki vállalta érted, miattad, veled a te halálodat, ki mutatta

meg testednek és lelkednek, emberi természetednek jövődő dicsőségét? El tud-e ezután téged keseríteni bármi, ami történhet veled? Képzeld el, ha mindenki elhagyna is, Jézus, az élő Isten Fia veled van! „Ki szakíthat el bennünket Krisztus szeretetétől? Nyomor vagy szükség? Üldöztetés vagy éhínség, ruhátlanság, életveszély vagy kard?” (Róm 8,35)

Miután így, a hittől megvilágosított értelemmel beletekintettél Karácsony, az isteni megtestesülés félelmetes és édességes mélységeinek örvénylésébe, vegyél sapkát, sálát, nagykabátot, és menj ki a lecsupasztított téli világba, a hófehér mindenségbe. Nézzed ezt a világot, mely a szentséges megtestesülés erőterében áll fenn. Engedd, hogy emiatt, csak Isten szeretete miatt kibuggyanjon a szemedből a könny, és arcodról a hóra essék, mint a világmindenség legértékesebb megfagyott csodaékszere... Ezek az érzelmek méltóak a Karácsonyhoz, mert ezek a hit végtelen méreteiben, az értelem szédületében születtek.

De az érzelmek, az ilyen szent érzelmek nem ara valók, hogy csupán átmozzák idegrendszeredet, hanem hogy akarodat az életszentség utáni vágyakozásra indítsák: „Uram! Szent akarok lenni! Ezeket és ezeket a gyálázatos bűneimet kegyelmed segítségével le akarom győzni!” Sok keresztény nem is gondol rá, hogy ezen a ponton valósulna meg benne Karácsony ünnepe, ha például szakítana bűnös szerelmével, parázna szokásaival, ha kegyetlenül harcolna rossz természete: a hiúság, a sértődékenység, a durvaság, a falánkság, a kényelmesség ellen. Mint minden keresztény ünnep lényege, úgy a Karácsonyé is a Krisztussal való találkozás. Ennek szentségi eszköze az őszinte gyónás és a szentáldozás. Jézus az Oltáriszentségben, a szent Eucharisziában nem a gyomrodba akar leszállni, hanem oda, ahol azt monddod, hogy „én”: személyiséged központjába. Amikor eszel, szervezeted a ételt alakítja át a te emberi életeddé; amikor viszont áldozol, Jézus szentségi jelenléte alakítja át emberségedet az ő életévé. Egy életet akar élni veled, énedbe oltva halhatatlan, isteni természetét. Íme a folyamatos Karácsony, a szent megtestesülés mindennapi csodája: Jézus nap mint nap testté lesz, és a te hajlékodbba száll, hogy megszentelje és fölemelje életedet oda, ahol ő van. Vess el hát mindent Karácsonyból, de már az adventi készülétekből is, ami nem krisztusi. Vesd el a halottak napjával kezdődő kereskedelmi karácsonyt, inkább helyezd magad a szent megtestesülés erőterébe, mely átalakítja életedet. Arra törekedj, hogy a Karácsony benned legyen, hiszen „a hit által Krisztus él a szívedben” (vö. Ef 3,17).

A megváltott ember ünnepe, Karácsony ünneplésének csúcspontja is a szentmise, amely valóságosan megjeleníti ezen a világon az örökkévaló,

mennyei ünnepet. A mélységes mélyben, ahol a krisztusi ember „szíve”, énje van, állandóan folyik ez az örök ünneplés: az Atyával való egység Krisztus által a Szentlélekben. Ebből a mélyből tör föl a felszínen is megmutató ünnep: „Az ünnep utolsó nagy napján Jézus a templomban volt és fennhangon hirdette: »Aki szomjazik, jöjjön hozzám és igyék, aki hisz bennem, annak bensejéből az Írás szava szerint élő víz folyói fakadnak.« Ezt a Lélekről mondotta, amelyben a benne hívők részesülnek. A Lélek ugyanis még nem jött el, mert még nem dicsőült meg Jézus.” (Jn 7, 37-39) A Szentlélek kiáradásával mi is megkaptuk létünk legmélyén az örök ünneplés lényegét: „Isten szeretete kiáradt szívünkbe a nekünk adott Szentlélek által” (Róm 5,5). Azonban ezt a keresztyén ünnepekben elmélyíteni és a felszínre hozni, illetve újra meg újra Isten szentháromságos életének áramkörére kapcsolódva a hétköznapi terheit, szenvedéseit, unalmát, megpróbáltatásait az ünnepen felfakadt forrás vizével megszentelni mindennapos feladatunk.

Imádság a betlehemi Kised jászolánál

Leborulok előtted, Uram, Jézus Krisztus, aki valóságos Isten és valóságos ember vagy; aki megtestesülésed szent valósága által felülmúlhatatlanul összekapcsoltad Isten világát az én emberi világgal.

Szemlélek téged, én édes Uram mint újszülött csecsemőt. Kérem Édesanyádat, adjon neked téged. Karjaimba veszek téged, aki a nemlétezés rettenetes mélységei fölött isteni akaratoddal kezdedben tartod a mindenséget.

Ha kicsi szemeddel rám tekintesz, tudom, hogy az örök Isten néz rám. Ha rám mosolyogsz, akkor Isten mosolyog a szegény, elveszett bűnösre. Ez a mosolyod maga az üdvösség. Ebben a mosolyban egész valómat átjárja az értelem számára felfoghatatlan igazság, hogy e véres, bűnös emberi történelem és benne az én történetem, a sok emberhalál, temetés és rothadás mögött minden jól lesz, minden jól van.

Hajtsd kicsi arcodat az én arcomhoz, hogy bőrömön érezhessem Isten teremtő, halottakat feltámasztó szeretetét. Aludj el karjaimban, te, aki a mindenség fölött virrasztasz. Bízd magadat énrám, hogy rádöbbenjek szentségemre, emberi voltom igazi rendeltetésére, a végtelenbe növekedésre és a végtelen bizalomra, amely benned van irántam, megbízhatatlan teremtményed iránt.

Szent alvásoddal szenteld meg testemet-lelkemet: életemet, halálomat, és ne engedd soha elfelejtenem, hogy így szeretsz engem. Add, hogy megtérjek hozzád. Ugyanúgy rád bízom életem alakulását és eljövendő haláltusám keserves perceit, mint ahogy te most rám bíztad magadat. Merjek elaludni benned, aki karjaimban alszol. Merjek meghalni bátran, tudva, hogy az Életbe lépek át. Merjek elhagyni mindent és mindenkit teérted, aki isteni természeted birtoklásához sem ragaszkodtál görcsösen, hanem kiüresítve önmagadat emberré lettél.

Ó, Jézus Krisztus! Az Atyaisten örök Fia a Szentlélekben és Mária Fia a Szentlélek közreműködése által, ragadd meg értelmemet, akaratomat, szívemet szeretetteddel, és ne engedd, hogy elszakadjak tőled, aki élsz és uralkodol, igaz Isten és igaz ember az Atyával és a Szentlélekkel, most és mindörökkön-örökké. Ámen.

Áldozataitokkal perzseljétek fel a bűnt!

Reggel a szentáldozáskor, vagyis már előtte, az Úr ismét panaszaival árasztotta el lelkemet:

„*Egyetlen léleknek sem szabad elkárhoznia, kiket papjaim gondjaira bíz-tam.* Ez a szó, hogy elkárhozni, iszonyatos fájdalmat okoz Szívemnek. Újra átszenvedném a kereszthalált minden lélekért, de ezerszerte nagyobb fájdalommal is, mert az elkárhozottaknak már nincs reményük. Előzd meg ezt, vágyaiddal mentsd meg a lelkeket!

Tudod, ugye, hogy háromféle keresztség van: víz-, vér- és vágykeresztség. A lelkek megmentésénél is ez a három a megmentő. Szentséges Szívemből is Vér és Víz folyt ki reátok, és a hatalmas vágy, mellyel ezt tettem értetek. Tudod-e, mi az a vágy? Ez csodálatos, érzékeny eszköz, mely még a legtehetetlenebb embernek is birtokában van, és mint csodás eszközt használhatja fel a lelkek megmentésére. A fontos az, hogy a vágyát egyesítse az én oldalamból kifolyó Szent Véremmel. *Leánykám, fokozd vágyaidat minden erőddel, mert ez sok lelket ment meg!*”

Mikor az édes Üdvözítő azt mondta, hogy iszonyatos fájdalom volt neki a lelkek elvesztése, elkárhozása, ebből a fájdalomból nekem is részt engedett éreznem. Lelkemben olyan hasító fájdalmat éreztem, hogy majd összerogytam.

– Uram, Jézusom! Minden erőmmel azon leszek, hogy a rám bízott lelkek el ne kárhozzanak.

Panaszkodtam: Jézusom, olyan elhagyott vagyok!

„Akkor mit szóljak én? Van-e Nálamnál elhagyottabb, megvetettebb, akit jobban elfelednek, mint engem? Ha tudnák, mennyire sóvárgok utánuk! Folytonos egyedüllettemben sok szeretettel és türelemmel szólítgatlak benneteket, és ti úgy tesztek, mintha én érzés nélküli személy lennék. Pedig ha bizalommal közelednétek, megéreznétek azt a szeretetet, melyet Szent Szívem irántatok érez, mellyel értetek lángol. Ha valahol tűz támad, hogy összefuttok, és mentek segíteni, hogy a tűz minél kevesebb kárt okozzon. A Sátán tüzét mégsem oltjátok! Engeditek, hogy pusztítson a pokol lángja. De jaj nektek, kik gyáván nézitek, kik felelősek vagytok! Eltakarjátok szemeteiket és engeditek tovább a lelkek elkárkozását!

Ismerhettek, tudjátok ti választott lelkek, türelmem és jóságom határtalan, de ismeritek szigoromat is, mellyel el fog hangzani felettetek: Távozzatok tőlem az örök tűzre! Kezetek nem gyűjt velem, csak szétszór. Ó, ti igazán szerencsétlen, Nekem szentelt lelkek! Szálljatok magatokba, és térjete már hozzám! Van még idő. Ne engedjétek úrrá lenni magatokon a jóra való restséget! Ez minden bajnak a gyökere, mely lelketekbe férkőzik. Koptassátok le magatokról legalább ti minél előbb azt a szörnyű, kétségbeejtő bűnt, melyről nem akartok tudomást szerezni. A Sátán úgy eltorlaszolta lelketekben az isteni Fény útját, hogy az be ne hatoljon és ennek a Fénynek éltető világossága nélkül a restség sötét nyomása alatt szenvedtek és kínlódtok.

Jöjjetek hozzám, kik a jóra való restséggel terhelve vagytok, én leveszem vállatokról, és megkönnyítlek benneteket! Az én testemnek vétele segíthet csak ki ebből a gonosz által oly gondosan feltorlasztott sötétségből. Csak engedjétek át magatokat nekem! Nem veszitek észre, mennyit járok utánatok? A sok figyelmeztetés is hiábavaló? Vegyétek észre, hogy a sok zűrzavaros dolog a Sátántól ered, az ő műve a sok rossz. A Sátán műve csak addig tart, ameddig én engedem. Én fogom a kezeteket, csak ne szakítsátok ki magatokat az én ölelő karjaimból. *Térjete hozzám, és áldozzátok fel magatokat az elvonultság és belső mártíromság szent oltárán!*”

Itt megkérdeztem az édes Üdvözítőt, hogyan értsem ezt, hiszen a külső tevékenység úgyis eléggé meg van akadályozva. Ő erre azt válaszolta:

„Akarjátok észrevenni, hogy ez az én akaratom. Ezt a belső mártíromságot a Sátán nem tudja megakadályozni. Ez a harc a lelkek mélyén bőséges gyümölcsöt hoz, mint értem elviselt mártíromság. Imádkozzatok és virraszszatok, és jöjjetek össze ketten-hárman, s így vegyétek fel a harcot a sötétség fejedelmével, pusztító erejével. Ne tétlenkedjete! Úgy tesztek, mintha nem

volna mennyei Atyátok az égben, ki figyel rátok. *Vágyaitokkal öleljéte át a Földet! Áldozataitokkal, melyek a tiszta szeretettől izzanak, perzseljéte fel a bűnt. Ne higgyéte, hogy ez lehetetlen. Csak bízzatok bennem!* Ez a hit és bizalom millióknak fog erőt adni a kitartáshoz. Leányom, te se légy kishitű! Csatlakozz a nekem szentelt lelkekhez! Téged is meghívatalak, s ne legyen ez hangulat szerinti cselekedet, hanem kitartó áldozatvállalás, mert ez bő termést hoz a lelkek számára...

Leánykám, ne lepődj meg, hogy most szigorú hangomat hallattam lelked mélyén. Ezt is szeretettel teszem. *Ne legyete kényelemszeretők és gyávák, és ne hitesséte el magatokkal és másokkal sem, hogy nincs értelme semminek. Van! Csak könnyebb kényelemben várni a vihar elülését, mint a viharba menni, és lelkeket menteni.* Nem kell nektek semmiféle példázgatás. Tudtok ti mindent, csak cselekedjete már! *Ez a tétlenség a Sátán, a bűn melegágya.* Mivel rázzalak fel benneteket? Vegyéte észre, a körülöttete öldöklő veszedelmet, mely a ti lelketeket is fenyegeti!”

(Szeretetlen Lelki Napló, 65-66., 67. old.)

Az imádkozás megkopása

Érdekes volt olvasnom a Medjugorje Hangja c. összeállítás októberi számában az alábbiakat, melyek elgondolkodtattak.

„Vicka unokatestvére, Karlo mondta nekem minap: Amikor gyerekként a sötétben elmentem a házak mellett, azt hallottam, hogy minden család a rózsafüzért imádkozza. A Miatyánk és az Üdvözlégy ritmusára mentem, mely minden ablakból hangzott felém. Ma, ha elmegyek ugyanazon ablakok előtt, akkor a televíziók zaja jön felém, és ez elszomorít. Nem ismertük fel meglátogatottságunk idejét, ez súlyos dolog.

Jožo atya is megállapítja: A családokban a televízió helyettesíti az imát. Amit az iszlám és a kommunizmus nem tudtak évszázadok alatt elérni a néphite ellen, azt a pénz megtette tíz év alatt...”

Ez a rövid, de igen sokat mondó idézet mélyen belém hatolt. Én is ezt tapasztalom – amennyit bele lehet látni a családok életébe – hogy valóban a televízió oly erősen vonzza az embereket, hogy minden, de legfőképpen az ima, az Istenre szánt idő elé helyeződik az agyakban.

A televízióknak van jó oldala is, amikor képekkel alátámasztva elhoz a világ különböző helyeiről időnként nagyon jó híreket is. De alapvetően pszichológusok által kidolgozott technikák segítségével, a tudatalattiban idéz

elő változásokat, mely egyértelműen az Istentől való eltávolodásra vezet. Ezt nyilván alkatonként különböző eredményességgel teszi, de ez a televízió egyik küldetése a programok és filmek összeállítói részéről. Egy film fesztiválon hangzott el kb. 10 éve, hogy az amerikai filmek mind tudatosan úgy vannak összeállítva, hogy tudat alatt azt sugallják, hogy az ember mindent meg tud oldani, nincs szüksége Istenre! Ez ellen egy módon védekezhetünk, ha tudatos televízió kerülök vagyunk.

A családi együttlét az egymás felé fordulás, egymásra figyelésből áll, nem pedig abból, hogy mindannyian a TV-t nézzük! Használjuk a kikapcsoló gombot! És gyűjtsünk gyakrabban gyertyát és imádkozzunk egyénileg és közösségileg a TV zajától mentes csendben!

Isten és a Szűzanya adjon sok erőt és kegyelmet ehhez!

Jánosy Gábor

A Szent Család

Pius Parsch

A család az első sejtje minden emberi közösségnek, az államnak, a társadalomnak és az Egyháznak is. Az egyes sejtek egészségétől függ az egész testnek, az egész organizmusnak jóléte. A család erkölcsi egészségétől függ az állam és Egyház java. Legfontosabb feladatunk tehát, hogy igazi keresztényi szellemet teremtsünk a családokban. Éppen a család sínylette meg leginkább utóhatásaiban a világháborút! S a hit ellenségei mennyire rajta vannak, hogy szétrombolják a családot, s megmérgezve az alapsejtet, szétbomlasztják az egész keresztény egyházi szervezetet. Milyen rémesen halad előre a családi élet szétzüllése! Nem tudna a liturgikus megújulás is valamit tenni a családok megújodása érdekében? De még mennyit! A liturgia mindenekelőtt a közösséget sürgeti, és közösségi szellemre nevel. Az önzésnek el kell tűnnie abból, aki a liturgia vezetésére bízta magát. Azután a kereszténység magasztos tanítása Krisztus titokzatos testéről, amire az egész liturgia épít, szintén következetesen a családi élet meggyógyítására kell, hogy vezessen. A család kicsinyben ez a titokzatos test, annak egy sejtje. A család egyenesen a titokzatos testet a maga valóságában állítja elénk. Egyébként ugyanis nehéz valakinek a titokzatos testről szóló tanítás valóságát megmutatni (ez emberek rendszeren azt gondolják, hogy ez csak valami kép, szép hasonlat), de a családban megismerhetjük a maga teljes realitásában: az atya ennek a testnek a feje, mint ahogy Krisztus az Egyház feje; az anya a test, miként

az Egyház; a gyermekek a tagok, mint ahogy a keresztények a titokzatos test tagjai. Az igazi családban egy az akarat, egy a gondolat, „egy szív, egy lélek”. A földi kenyér az atyától jön, az anya az osztogatója; a gyermekek vért és életet a szüleiktől kapnak. Fölséges képe tehát ez a titokzatos testnek; sőt több mint hasonlat, mert valósággal teljes kép: az atyában van valami Krisztusból, a főből; nem egyszerű képviselője, hanem magában hord valamit az ő lényegéből és jelenlétéből; az anya is egy darabja az Egyháznak, a gyermekek pedig valóságos tagjai Krisztus nagy testének. Vigyétek be ezt a gondolatot egyszer családotok életébe, és próbáljátok meg gyakorlatilag is érvényesíteni! Mindent egészen újjá fog teremteni! Gyermekek, úgy tekintetek atyátokra, hogy ő a Krisztus. Őt kell benne látnotok, tisztelnetek, szeretnetek! A feleség is Krisztust lássa benne! S te magad, ki családfő, atya vagy, úgy élj, hogy Krisztust állítsd családod elé. Az anya pedig az Egyház; milyen nemes eszmény ez a nő számára, mennyi indítást ad a férfinak és a gyermekeknek!

A gyermekek a Krisztussal eltelt tagok, új sejtecskék; bennük Krisztusnak kell növekednie, érnie, testet öltenie. Szinte beláthatatlan gazdagodást, fejlődést jelentene egy család számára, ha ez a vezetőgondolat teljesen áthatná! Van tehát mondanivalója a liturgiának a család számára? Pedig még nem is mondtunk el mindent! Mennyire megszentelné a liturgia a családot az imával, áldozattal, szentségekkel, egyházi évvel! A zsolozsma, vagy a közös reggeli-estéli imádság a családban. Együttes részvétel a szentmiseáldozaton. Mily átformálóan hatna a közösen megült és átélt szentmise a család életére! A hét sok-sok áldozatát, munkáját, szenvedését, imádságát mind összegyűjti a vasárnapi szentmise számára; viszont a vasárnapi szentmise tanítása adja az egész következő hétre szóló eligazítást és biztatást. Hát még a szentségek mit jelentenek a családnak! A közösen megült keresztség, az első szentáldozás, egy-egy betegellátás, haláleset! A legjelentősebb liturgikus misszió persze a családanyáé. Ő változtatja a házat egyházzá, és a családot liturgikus közösséggé.

Az Úr nevei

Pius Parsch

Az isteni Megváltót több néven szólítjuk. Mit jelentenek ezek a nevek? Izaiás Emmanuelnek (velünk az Isten) mondja, de ez nem tulajdonképpeni neve az Úrnak, így nem szoktuk őt hívni, és a próféta ezzel csak azt akarta kifejezni, hogy Jézus mint Isten közöttünk fog lakni. Másik neve az Úrnak: Krisztus. Ez annyit jelent, mint a Fölkent, a Messiás, a Megváltó. Eredetileg tehát nem a nevét, hanem hivatását, címét jelenti az Üdvözítőnek. Ezért Sz. Pál a Jézus név elé teszi: Krisztus Jézus, vagyis Jézus, a Messiás. Lassanként azonban inkább a Jézus név vált általánossá, és a legszívesebben így mondjuk: **Jézus Krisztus**. Természetesen a kettőt egymástól függetlenül is használjuk, a kettő között ugyanis igen finom különbség van, ami minket, a liturgia barátait különösebben is érdekel. A Jézus név, személyneve az Úrnak, és így nevezi Őt elsősorban az egyéni, a szubjektív áhítat. Ha tehát a tabernákulum előtt bensőséges beszélgetésbe merülünk vele, a Jézus név jön ajkunkra. Az utolsó három század a vallási életet inkább szubjektív irányba terelte, s ezért vált a Jézus név oly általánosan kedvelté. Bizonyosság erre a mai ünnep. Viszont a **Krisztus név a Megváltó hivatali neve**, amelyet a liturgikus, objektív vallásosság használ. Ezért a régi liturgikus szövegek sokkal gyakrabban használják a Krisztus nevet, mint a Jézust. Így pl. a kánon öt imazáradéka: a mi Urunk Krisztus által. Ha szerepel is Jézus neve a liturgiában, a legritkábban fordul elő egyedül, hanem majdnem mindig Krisztus névvel együtt találjuk. Most már értjük mind a két szent név tartalmát: ha Krisztust mondunk, akkor lelkünk előtt az isteni Főpap jelenik meg, aki az oltáron szüntelenül megújítja az örök áldozatot, vagy az isteni Király, aki égi trónusán ül, és újra eljön majd az utolsó napon, röviden: az emberré lett Isten áll elénk. Ha pedig Jézust mondunk, az embert látjuk, aki bejárta Palesztina tájait, látjuk őt jó szívével, szelídségével, szeretetével, szenvedésével. Elénk áll egész földi élete: az Istenember Jézus.

Az igazi forradalom, hogy Istenre tekintünk

XVI. Benedek pápa

Kedves Fiatalok! – kezdte anyanyelvén beszédét XVI. Benedek pápa. A titokzatos Napkeleti Bölcsekkel végzett zárandokutunkon most elérkeztünk arra a helyre, amelyet Máté így ír le evangéliumában: „A házba lépve, ott látták a gyermeket anyjával, Máriával, és leborulva hódoltak neki”.

Véget ért külső zárandoklatuk, a Napkeleti Bölcsek célba értek. Ezen a helyen azonban megkezdődik számukra egy új út, egy belső zárandoklat, amely egész életüket megváltoztatja. Bizonyos, hogy egészen másképpen képzeltek el ezt az újszülött Királyt. Előzőleg megálltak Jeruzsálemben, hogy az ottani királynál érdeklődjenek a megígért királyi gyermek felől. Tudták, hogy a világban zűrzavar uralkodik, ezért szívük nyugtalan volt. Biztosak voltak abban, hogy létezik Isten, egy igazságos és jóindulatú Isten. Hallották talán azokat a nagy próféciákat is, miszerint Izrael prófétái olyan Királyt jövendöltek meg, aki bensőséges kapcsolatban áll Istennel és aki Isten nevében és megbízásából helyreállítja majd a rendet. Elindultak, hogy megtalálják ezt a Királyt. Legmélyebb bensőjükben az Istentől származó jogot, az igazságosságot keresték, és ezt a Királyt akarták szolgálni, e Király lábai elé kívántak leborulni, hogy így ők maguk is szolgálják a világ megújulását. Azok közé tartoztak, akik „éhezik és szomjaznak az igazságot”.

Ezt az éhséget és szomjúságot akarták csillapítani zárandoklatukkal, keresték az Istentől jövő igazságosságot, hogy szolgálatába állhassanak. Bár az otthonmaradottak fantasztáknak és álmodozóknak tartották őket – a Napkeleti Bölcsek realisták voltak és tudták, hogy a világ megváltoztatásához hatalom kell. Ezért nem kereshették máshol a megígért gyermeket, mint egy királyi palotában. Most azonban szegény szülők gyermeke előtt hajolnak meg, és hamarosan megtudják, hogy Heródes, az a király, akinél előzőleg érdeklődtek, hatalmával üldözésére készül, így nem marad más a család számára, mint a menekülés és a száműzetés. Az új Király azonban, aki előtt leborultak, hogy hódoljanak neki, egészen más volt, mint amilyenre számítottak. Így rá kellett ébredniük, hogy Isten más, mint amilyennek általában elképzeljük. Lelki vándorlásuk abban a pillanatban kezdődött el, amikor leborultak a gyermek előtt, és amikor elismerték, hogy ő a megígért Király. Ezekhez az örömteli gesztusokhoz azonban még szükség volt benső érettségükre – mondta a Szentatya, majd angolul folytatta beszédét. Meg kellett változtatniuk elképzelésüket a hatalomról, Istenről és az emberekről, és ezáltal saját magukat is meg kellett változtatniuk. Most már látták, hogy Isten hatalma nem olyan, mint a világ uralkodóié. Isten útjai nem olyanok, amilyenek elképzeljük, vagy amilyenek szeretnénk őket. Isten nem versenyez az evilági hatalmakkal. Nem állítja seregeit más seregekkel szembe. Nem küldte el „a 12 ezred angyalát”, hogy segítsék Jézust az Olajfák hegyén. Isten az evilági zajos és erőszakos hatalmakkal szembe állítja a szeretet védtelen erejét, amely a Kereszten, és a történelem során újból és újból leküzdetik a halál által, de mégis ez ugyanaz a szeretet, amely

az új isteni beavatkozást jelenti, amely azután szembe száll az igazságtalansággal és megvalósítja Isten országát. Isten másmilyen – ezt most felismerik a Napkeleti Bölcsék, és ez azt jelenti, hogy nekik maguknak is meg kell változniuk, meg kell tanulniuk Isten példáját követni.

Eljötték, hogy ennek a Királynak a szolgálatába álljanak, hogy saját birodalmukat is az övéhez hasonlóvá tegyék. Ez volt a jelentése tiszteletadásuknak, imádatuknak. Ennek részét képezték ajándékaik: arany, tömjén, mirha – ajándékok, amelyeket egy isteninek tartott Királynak nyújtottak át. Az imádat révén a Napkeleti Bölcsék Királyuknak ismerték el a gyermeket és rendelkezésére bocsátották saját hatalmukat. Őt szolgálva és követve, vele együtt kívánták szolgálni a jót, az igazságosság ügyét a világban. Meg kellett azonban tanulniuk, hogy ezt nem lehet pusztán egy trónról parancsokat osztogatva megvalósítani. Saját magukat kell odaadniuk, ennél kevesebb nem éri be ez a Király. Életüket át kell alakítaniuk, hogy megfeleljen a hatalom gyakorlása isteni módjának, vagyis az igaz, az igazság, a jóság, a megbocsátás, az irgalom embereivé kell válniuk. Nem önmaguk javát kell keresniük ezután, hanem arra kell válaszolniuk: „Hogyan tudom szolgálni Isten jelenlétét a földön?” Meg kell tanulniuk, hogy elveszítsék önmagukat, hogy ezáltal önmagukra találjanak – mondta XVI. Benedek pápa, majd franciául folytatta beszédét.

Isten azért adott példaképeket számunkra, hogy őket követve rátaláljunk a hozzá vezető útra. A Napkeleti Bölcsék az elsők azoknak a férfiaknak és nőknek a hosszú sorában, akik életükben állandóan követték Isten csillagát, akik keresték a közelünkben lévő és számunkra utat mutató Istent. A szentek hosszú soráról van szó, akik révén az Úr, az egész történelem folyamán megnyitotta előttünk az Evangéliumot. Életükben, mint egy nagy képeskönyvben kibontakozik előttünk az Evangélium gazdagsága. A Szentatya utalt rá, hogy tiszteletre méltó elődje, II. János Pál távoli és közeli korokban élt számos ilyen férfit és nőt iktatott a boldogok illetve a szentek sorába, rávilágítva, hogy hogyan kell keresztény módon élni. A boldogok és a szentek azok a személyek, akik nem minden áron saját boldogságukat keresik, hanem önmagukat adják ajándékba, mert megérintette őket Krisztus világossága. A történelem viszontagságai során ők voltak az igazi újtók, reformátorok. Közéjük tartozott Szent Benedek, Assisi Szent Ferenc, Avilai Szent Teréz, Loyolai Szent Ignác, Borromei Szent Károly, vagy napjaink szentjei, Maximilian Kolbe, Edith Stein, Teréz anya, Pio atya.

Spanyolra fordítva a szót, a Szentatya megismételte fenti gondolatát: a szentek a valódi újtók, csak a szentek csinálnak igazi forradalmat, csak

tőlük várhatjuk a világ döntő megváltozását. Az elmúlt évszázadban láttunk olyan forradalmakat, amelyek programja az volt, hogy ne várjunk semmit Istentől, hanem teljes egészében vegyük kezünkbe a világ ügyének irányítását. Láttuk, hogy az emberi szempontok abszolút kritériummá váltak. Ha a viszonylagost abszolúttá tesszük, az totalitarizmushoz vezet. Nem szabaddítja fel az embert, hanem megfosztja méltóságától, és rabszolgává teszi. Nem ezek az ideológiák mentik meg a világot. Csak akkor biztosíthatjuk szabadságunkat, ha az élő Isten, a Teremtőnk felé fordítjuk tekintetünket. Az igazi forradalom azt jelenti, hogy Istenre tekintünk, aki az igazságosság mércéje és egyben ő az örök szeretet. Azonban gyakran gyűlöletet hirdetnek, erőszakot követnek el Isten nevében. Ezért fontos tehát, hogy megismerjük Isten valódi arcát. A Napkeleti Bölcsék találkoztak vele, amikor leborultak a betlehemi Gyermekek előtt. Ha őket követjük, jó úton járunk.

Olaszul folytatva beszédét XVI. Benedek pápa arra mutatott rá, hogy azt a Jézust kell imádnunk, akit a Szentírás mutat be nekünk, és aki az Egyházban él velünk együtt, ugyanakkor mindig előttünk jár. Az Egyházat lehet bírálni. Maga az Úr mondta, hogy egy búzaföldön van konkoly is. II. János Pál pápa, aki a boldogok és szentek sorában megmutatta nekünk az Egyház valódi arcát, egyben bocsánatot is kért mindazért a rosszért, amit a történelem során az Egyház tagjai elkövettek. Vigasztaló, hogy az Egyházban létezik konkoly is, hiszen minden hibánkkal együtt remélhetjük, hogy követhetjük Jézust, aki éppen a bűnösöket hívta meg. Az Egyház emberi és ugyanakkor isteni család is, amely révén Isten megteremti földrészek, kultúrák, nemzetek szeretetközösségét és egységét. Éppen itt, Kölnben megtapasztaljuk, milyen jó egy olyan családhoz tartozni, amely kiterjed az egész világra, amelyben benne foglaltatik az ég és a föld, a múlt és a jelen, a jövő és a föld minden része. Ebben a nagy zarándoklatban, Krisztussal együtt haladunk előre, a csillaggal, aki megvilágítja a történelmet.

Végül a Szentatya anyanyelvén fejezte be beszédét: a Napkeleti Bölcsék története nem a múlt, hanem a jelen. A Szentostyában Jézus ma is előttünk van és közöttünk van. Mint akkor, most is szent csöndben nyilvánítja ki magát titokzatosan, most is így mutatja meg magát Isten igazi arca. Értünk búzaszemmé lett, amely a földbe hull, meghal és termést hoz a világ végezetéig. Jelen van most is, mint akkor Betlehemben. Meghív bennünket erre a belső zarándoklútra, amelyet imádnak, adorációnak nevezünk. Kezdjük meg tehát zarándoklatunkat, és kérjük, hogy vezessen bennünket.

(Ifjúsági Világtalálkozó, Köln, 2005.08.21.)

A szentmise hagyományos és modern formájának eredete és helyes elnevezése

A római rítus hagyományos formájának magva minden bizonnyal maguktól az apostoloktól, s közvetlen utódaiktól származik. A szentmise liturgiájának fő részei és a legősibb miseszövegek fokozatosan alakultak ki az első századokban, amelyeket egyszerre jellemezett a hit tartalmának mélyülő megértése és az apostoli hagyományhoz való hűséges ragaszkodás. A liturgikus hagyomány első nagy rendszerezője Nagy Szent Gergely pápa (590-604), akinek idején a római mise lényegében elnyerte a végső formáját. Az ősi szentmise könyvét a Tridenti Zsinaton (1545-1563) Szent V. Piusz pápa revideálta, a protestantizmus veszélyétől fenyegetve, éppen annak teljes tudatában, hogy az Eucharisztia és a katolikus hit egységének, tisztaságának és változhatatlanságának védelmében a liturgia tisztaságára a legnagyobb gondot kell fordítani. A liturgikus könyvek és rendelkezések „karbantartását” végezte továbbá VIII. Kelemen, VIII. Orbán, Szent X. Pius, XV. Benedek, és Isten Szolgája XII. Pius pápa. A misekönyvet legvégül Boldog XXIII. János pápa újította meg, és adta ki utoljára 1962-ben. Ezt az emberemlékezetet meghaladó időkből származó formát nevezik ma általánosan a régi, „tridentí”, vagy hagyományos római rítusnak, esetleg Szent V. Piusz vagy Boldog XXIII. János Misekönyvének, vagy még helyesebben Nagy Szent Gergely pápa után a gregorián misének.

A római rítusnak azonban korunkban létrehozták egy újabb formáját is, előzmények nélkül. A II. Vatikáni Zsinat Sacrosanctum Concilium kezdetű liturgikus konstitúciójának értelmében a zsinat befejezte után felállított bizottság kezdett hozzá a római rítus reformjához, amelynek fő irányai a latin nyelv mellett a mise részben vagy teljesen népnyelven való végzésének engedélyezése, a Lektionarium (szentírási olvasmányok rendje) és az egyházi naptár megújítása, a miseszövegek és gesztusok egyszerűsítése, valamint bizonyos miseszövegek gazdagítása (több kánon, prefáció bevezetése) voltak. A reform célja az volt, hogy a liturgiát időszerűbbé és egyszerűbbé, könnyebben érthetőbbé tegyék a modern kor embere számára is. A bizottság végeredményben a réginek az elemeit is nagyban felhasználó, de lényegében új Misekönyvet dolgozott ki, amelyet VI. Pál pápa adott ki. Azóta tehát a római rítusnak két formája van érvényben: a kezdetektől töretlenül fejlődő hagyományos forma, illetve egy éppen negyven évvel ezelőtt alkotott új forma.

A miseformák helyes elnevezéséről

Ha minden tekintetben pontosan kívánunk fogalmazni, tekintetbe véve a Szentatyát, XVI. Benedek pápa 2007. július 7-én kibocsátott Summorum Pontificum motu proprio-ját, akkor azt mondhatjuk, hogy az *egyetlen római rítusnak* két *formája* van érvényben, amit jogi szempontból, részben elterjedtségi alapon *rendkívüli* és *rendes* formaként tartanak nyilván. Nagyon egyszerűen mondva az előbbi a *régi*, az utóbbi az *új miseforma*. A hétköznapi szóhasználatban elfogadható az is, ha ennek alapján beszélünk régi és új rítusról. A régi miseformának ezen kívül még több megnevezése van. A *hagyományos* jelző teljesen megállja a helyét. A *tridentí* (v. trienti, trentói) viszont már kevésbé, mert bár a Tridenti Zsinaton valóban megújították a liturgiát, az sokkal inkább rendezés, átfésülés, letisztítás volt, semmint valami gyökeresen újnak a létrehozatala. A Tridenti Zsinat nem hozott létre liturgiát, nem írt új liturgikus könyveket, hanem – röviden szólva – tartalmilag és jogilag is tisztázta és rendezte a hagyományos forma aktuális kérdéseit, valamint autentikus könyvkiadásokat rendelt el, amire különösen a protestantizmus megjelenése miatt volt égető szükség. Szoros értelemben tridentí miséről tehát nem beszélhetünk, következésképpen Szent V. Piusz vagy mellesleg Boldog XXIII. János miséjéről sem, akiknek mint finomítóknak és kiadóknak fűződik a neve a misekönyvhöz. Leginkább a *Missa Gregoriana*, a *gregorián mise* lehet még helyes jelölés, hiszen a hagyományos szentmise legkésőbb Nagy Szent Gergely pápa idején, az apostoli hagyomány tudatos rendezése folytán nyerte el jellemző alakját.

Az egyszerűség végett, hétköznapi társalgásban persze maradhatunk a régi és az új jelzőknél a megkülönböztetésben. A *latin mise* viszont már megint közös megnevezés, hiszen a latin a római rítus „anyanyelve”, s ez mindkét misekönyvre érvényes. A különbség annyi, mint tudjuk, hogy az újnak népnyelvű fordításai, változatai is születtek, amelynek a használatára a latin mellett ma széles körben van lehetőség. Mivel azonban a ma is érvényes előírásokkal ellentétben a népnyelv szinte teljesen kiszorította a latint, s mert sokan azt hiszik, hogy a régi misében minden latinul hangzik el, ma tévesen azonosítják a régi misét a latin misével.

Az új misének is több megnevezése van. Hibásan szoktak a *II. Vatikáni Zsinat miséjéről* beszélni, mert a Zsinat valójában nem írta elő új misekönyv írását, és a zsinat alatt is végig a régi misét végezték az atyák. A liturgikus konstitúció (SC) eredetileg a hagyományos rítus reformjára vonatkozott. Szintén pontatlan *VI. Pál miséjéről* beszélni, mert bár valóban a pontifikátus alatt nyert engedélyt az új mise, a pápa valójában egy bizott-

ságra bízta a liturgia kérdését. Az új misekönyvet egy *Annibale Bugnini* nevű érsek és bizottsága hozta létre. Az új miseforma tehát gyakorlatilag *Bugnini miséjének* tekinthető, mert teljességgel tőle, illetve munkatársaitól származik.

Fülep Dániel

A kézbeáldoztatás elhomályosítja a Krisztus valóságos jelenlétében való hitet

Albert Malcolm Ranjith érsek – akit XVI. Benedek pápa 2010 november 20-án bíborossá kreált – még az Istentiszteletek Kongregációjának titkáráként adott egy hosszú interjút a FIDES hírügynökség részére. A főpap megismételte a számos alkalommal kinyilvánított véleményét, amelyekben azokat a püspököket ítélte el, akik a pápa régi mise felszabadításáról szóló motu proprio-ját elodázzák, vagy legalábbis akadályozzák érvényesülését. Az interjúban szól továbbá arról, hogy a kézbeáldoztatás elhomályosítja az Úr Krisztus valóságos eucharisztikus jelenlétébe vetett hitet.

Fides: *Excellenciás úr, miben áll Ön szerint a Summorum Pontificum motu proprio mélyebb jelentősége?*

Ranjith érsek: Én ebben a döntésben nemcsak a Szentatyának Lefebvre érsek követői iránt érzett aggodalmát látom, akiknek az Egyház teljes közösségébe való visszatérését akarja egyengetni, hanem egy fontos jelet az egész Egyház számára, mely kimondja, hogy a zsinat által annyira kívánt mélyreható megújuláshoz néhány teológiai-fegyelmi elvnek nagyobb jelentőséget kell tulajdonítani.

Számomra úgy tűnik, hogy a pápa kifejezetten korrigálni akarja azokat a több helyütt megnyilvánuló kísértéseket, melyek a zsinatot a múlttal való teljes szakításnak és egy teljesen újfajta kezdésnek tekintik. A zsinat sem gondolkodott így magáról. Tanító, liturgikus és jogi-pasztorális határozataiban a zsinat további adalékot nyújtott az Egyház kétezer éves gazdag teológiai-szellemi örökségében való elmélyedéshez és megújuláshoz. A motu proprio-val a pápa egyértelműen azt akarja kifejezni, hogy minden olyan kísérlet helytelen, ami a tiszteletreméltó hagyományt megveti. Az üzenet világos: a haladás jó, de nem a történelem kárára vagy nélküle. A liturgia reformjának is hűségessé kell lennie mindahhoz, ami a kezdetektől mostanáig történt, anélkül hogy ebből valamit kizárjon.

Másrészt nem szabad elfelejtenünk, hogy a katolikus Egyház számára az isteni kinyilatkoztatás nem csak a Szentírásból, hanem az Egyház élő hagyományából is áll. Ez a hit különböztet meg bennünket egyértelműen a keresztény hit más megnyilvánulási formáitól. Az igazság ebből a két pólusból áramlik hozzánk. Természetesen annak helyességét, amely e két pólusból árad, az egyházi tanítóhivatal dönti el. Nekünk azt kell tudomásul vennünk, hogy a hagyományt komoly szerep illeti meg. A *Dei Verbum* konstitúció ezt az igazságot világosan húzta alá (DV 10).

Ezen kívül az Egyház olyan valóság, mely a pusztán emberi találmányon messze túlmege. Az Egyház Krisztus misztikus Teste, a mennyei Jeruzsálem és Isten kiválasztott népe. Ezért túlmege a földi határokon és minden időbeli határon, olyan valóság, mely földi, hierarchikus megjelenési formáját messze felülmúlja, ezért kell neki a „kapottat” hűségesen továbbadni. Mi az igazságnak se a kitalálói, se az urai nem vagyunk, mi csak azok vagyunk, akik az igazságot fogadtuk, és akikre az a feladat hárul, hogy megőrizzük és másoknak továbbadjuk. Ezért mondta Szent Pál az eucharisziával kapcsolatban: „*Én ugyanis az Úrtól kaptam, amit közöltem is veletek.*” (1 Kor 11,23)

A hagyomány tiszteletben tartása az igazság utáni keresésben nem a mi szabad belátásunkra van bízva, a hagyomány az igazság alapja, amelyet el kell fogadni. Ezért a hagyományhoz való hűség az Egyházban, valójában magának az Egyháznak a lényeges magatartása. A motu proprio-t véleményem szerint ennek alapján is kell értelmezni. A motu proprio az eddigi irány szükséges kiigazítására szolgáló lökést is jelent. A zsinat után végrehajtott liturgia-reform néhány döntésében ugyanis olyan irányelveket hoztak, melyek a liturgia néhány aspektusát elhomályosították, melyek a régi gyakorlatban jobban kifejezésre jutottak. A liturgikus megújulást ugyanis néhányan úgy értelmezték, hogy annak *ex novo* kell megtörténnie. De mi pontosan tudjuk, hogy a *Sacrosanctum Concilium* zsinati konstitúciónak nem ez volt a szándéka, ez éppen azt írta elő, hogy „az új formáknak a már meglévőkből kell szervesen kinőniük” (Sc 23).

Fides: *Úgy tűnik, XVI. Benedek pápa pontifikátusának egyik ismertetőjege a II. Vatikáni Zsinat helyes értelmezése. Az Ön véleménye szerint a motu proprio is ebbe az irányba vezet, és ha igen, milyen értelemben?*

Ranjith érsek: A pápa már bíboros korában megjelentetett írásaiban elutasította az eufóriának bizonyos fajtáját, mely néhány teológiai körben jelentkezett. Ez az állítólagos „zsinati szellem” a pápa számára valójában

igazi „rossz szellemet”, egy „zsinati gonosz szellemet” jelentett. Szó szerint idézek egyik könyvéből: „Az Egyház történelmének ilyen »előtte és utána« sematikus értelmezésével, melyet a II. Vatikáni Zsinat dokumentumai – melyek nem tettek mást, mint a katolicizmus folytonosságát húzták alá – egyáltalán nem igazolnak, határozottan szembe kell helyezkedni.”

A zsinat és az Egyház történelmi-teológiai útjának eme téves értelmezése azonban minden egyházi területet, beleértve a liturgiát is, befolyásolt. Az a bizonyos magatartás, mely egyfelől az elmúlt évezredek mind ekkleziológiai és teológiai, mind liturgikus fejlődéseit könnyelműen visszautasította, másfelől az első keresztények életét naiv módon magasztalta, nem kis mértékben befolyásolta a zsinat utáni idők liturgikus-teológiai reformjait.

Ennek a mentalitásnak az eredménye a zsinat előtti mise, mint egy „ősidőből” származó relikvia, kategorikus elutasítása lett. A liturgiáról szóló *Sacrosanctum Concilium* zsinati konstitúció semmilyen módon nem igazolja ezt a viselkedést.

Néhány újítás a liturgiának fontos elemeit, a hozzá tartozó teológiai megfontolásokkal együtt, adta fel: most arra van szükség és az a fontos, hogy ezeket az elemeket újra felelevenítsük. A pápa a Szent V. Pius XXIII. János által revidiált miserítusában azt az utat látja, mely azon elemeket hozza újra előtérbe, amelyeket a reform elhomályosított...

Fides: *Ön szerint hol vannak a szent liturgia helyes ünneplésének legsürgesebb problémái? Mely követelményeket kell különösen kihangsúlyozni?*

Ranjith érsek: Úgy gondolom, a pápa a „tridentí” mise felszabadítása iránti növekvő kérdésben azt a bizonyos szellemi űrt látta meg, mely abból a módból keletkezett, ahogy az Egyházban az új liturgiát eddig ünnepelték. Ez a szellemi űr egyfelől a zsinatutáni liturgia-reform bizonyos utasításaiból származik, melyek oda tendáltak, hogy a hit jelentős aspektusait korlátozták, vagy jobban mondva, elmosták, másfelől azokból az önkéntes viselkedésekből, melyek még e reform liturgikus szabályait sem tartották be, miként ezt mindenütt meg lehet figyelni.

Én úgy vélem, hogy bizonyos liturgikus körök a reform kivitelezésekor a tridentí rítus néhány fontos elemét azért adták fel, mert a liturgia kétezer éves történetét alábecsülték. Néhány szakértő e periódus liturgikus fejlődését negatívan értékelte. Ez a vélekedés téves, mert az Egyház élő hagyományában nem lehet ezt vagy azt kikeresni, ami saját előre kialakított felfogásunknak éppen megfelel... A pápa a püspököknek szóló kísérő levelében ezt írja: „A liturgia történetében van növekvés és fejlődés, de törés nem.

Ami a korábbi generációknak szent volt, számunkra is szent marad és nagy; ez nem lehet egyszerre csak megtiltva vagy még akár károsnak is kinyilvánítva.” Kevésbé nevezhető tudományos viselkedésnek az, ha azt, ami az első évezredben történt a rá következő évezred kárára mennybe emelik. A zsinati atyáknak ez nem állt szándékában.

A második probléma a Szentatyával szembeni engedelmesség válsága, mely egyes körökben felütötte a fejét. Ez a viselkedés, ami a legmagasabb egyházi körökben is megfigyelhető, bizonyára nem használ annak a fennkölt küldetésnek, amellyel Krisztus helytartóját megbízta.

Azt hallani, hogy egyes országokban és egyházmegyékben a püspökök olyan irányelveket adtak ki, melyek a pápa intencióját gyakorlatilag megsemmisítik vagy eltorzítják. Ez a beállítottság nem egyeztethető össze az egyházi pásztori hivatás méltóságával és magasztosságával...

A zsinat után megvalósult reformokban sok pozitív aspektus is van. De vannak olyan változások, melyeket eltorzítva valósítottak meg és a hit és az Egyház liturgikus életére káros hatásai ellenére továbbra is meg akarnak tartani.

Itt elsősorban egy olyan változásra gondolok, melyet a reformban megvalósítottak, holott se a zsinati atyák, se a Sacrosanctum Concilium konstitúció nem ajánlott: a kézbe áldoztatás. Ez bizonyos értelemben jelentősen hozzájárult ahhoz, hogy Krisztusnak az Eucharisziában lévő valóságos jelenlétében való hit elenyésszen. Ez a gyakorlat és az áldoztató rácsok és térdeplők eltűnése a templomokból, valamint olyan praktikák bevezetése, melyek a híveket arra kényszerítik, hogy az átváltoztatás alatt üljenek vagy álljanak, megkurtyítják az eucharisztia igazi jelentését és a mély imádat lényegét, mellyel az Egyház az Úrnak, Isten egyszülött Fiának tartozik.

Ezen felül néhány helyen a templomot, Isten házát polgári találkozásokra, koncertekre vagy vallásközi ünneplésekre használják. Néhány templomban a Legszentebbet szinte eldugják vagy alig látható és kevésbé díszített kápolnába száműzik. Mindez teljesen elhomályosítja az Egyháznak Krisztus valóságos jelenlétében való oly központi hitét. Számunkra, katolikusok számára a templom mindenekelőtt az Örök Ige otthona.

Egy másik komoly tévedés a klerikusok és a laikusok specifikus feladatának elmosása az oltárnál. A szentély ezért sok helyen az összevisszaság helye lesz, ahol annyi minden zajlik, hogy már nem annak a „térnek” számít, ahol a keresztény Krisztus jelenlétének és üdvműködésének csodáját és fényét érezheti meg. A táncok, hangszerek és énekek bevezetése, melyeknek csak kevés liturgikus értelme van, semmilyen mértékben nem felel meg az Egyház és a liturgia szakrális terének.

És még néhány prédikációt is meg kell említenem, melyeknek politikai-szociális karaktere van, és amelyeket gyakran nem készítenek megfelelően elő. Ezek mind eltorzítják a szentmise ünnepét, és egy koreografikus vagy színházi képződménnyé teszik, mely többé nem a hit kifejeződése. Vannak még más aspektusok is, melyek az oltárnál ünnepelt fölött érzett szépséggel és csodálattal nem hozhatók összhangba.

A Novus Ordo-val nem minden megy félre, de sok minden van, amit rendezni kell, hogy az Egyház életét befolyásoló további káros hatásoknak elejét vegyünk.

Úgy gondolom, hogy a pápával, az ő döntéseivel és az Egyház javáért érzett aggodalmaival szembeni beállítottságunk csak az lehet, amit Szent Pál a korinthusiaknak ajánlott: „Az mind épületeknek szolgáljon!” (1 Kor 14,26)

(Forrás: www.kath.net – 2007. november 23.; Ford.: B. Élthes Eszter)

Hajtsunk térdet!

A templom szent hely, Isten hajléka és a mennyország kapuja a földön. Krisztus egyházába lépve ezért első dolgunk a térdhajtás: jobb térdünket egészen földig hajtva köszöntjük a legméltóságosabb Oltáriszentségben rejtő Jézus Krisztust.

A térdhajtás (*genuflexio*) a római katolikus Egyházban az Istent egyedül megillető imádás, valamint a mélységes hódolat és a tisztelet szent jele. Ezt igazolja a Szentírás. (vö. *Ter* 41,43; *Esz* 3,2; *1Kir* 8,54; 19,18; *2Kir* 1,13; *2Kron* 6,13; *Ezd* 9,5; *Iz* 45,23; *Dán* 10,10; *Mt* 27,29; *Mk* 15,19; *Lk* 22,41; *ApCsel* 7,60; 9,40; 20,36; 21,5)

A térdelés testi kifejezése a hódolatnak és a gyermeki ráhagyatkozásnak. „Jézus nevére hajoljon meg minden térd a mennyben, a földön és az alvilágban” (Fil 2,10) – tanít bennünket Szent Pál apostol. A Királyok első könyvében pedig ez áll: „Amikor aztán Salamon elimádkozta ezt az imádságot és könyörgést az Úr oltárának színe előtt – ahol az ég felé tárt kezekkel a földön térdelt, mind a két térdével – felállt és harsány hangon megáldotta Izrael egész gyülekezetét” (1Kir 8,54–55). A királynak a könyörgő imádsághoz felvett testtartása egyértelmű: térdén áll az oltár előtt.

Ugyanez a hagyomány található végig az Újszövetségben is. Pétert térdre borul Jézus előtt (vö. *Lk* 5,8). Hasonlóképpen cselekedett Jairus, amikor arra kérte Jézust, hogy gyógyítsa meg leányát (*Lk* 8,41). A leprából meggyógyított samariai leborulva adott hálát az Úrnak (*Lk* 17,16). Máriát, Lázár

testvérét, amikor Lázár életéért könyörgött (*Jn* 11,32). A fenséges jelenlét és az isteni kinyilatkoztatás előtti leborulás ugyanezen gesztusával találkozunk mindenütt a Jelenések könyvében (*Jel* 5,8.14; 19,4). Szent János elbeszéli, hogy imádással borult az Úr angyalának lábai elé, amikor látta és hallotta a neki szóló kinyilatkoztatást (vö. *Jel* 22,8). E néhány példából is látható, hogy a Szentírás egyöntetű tanúsága szerint a fölséges isteni jelenlét előtti leborulás vagy letérdelés az alázatos imádás kifejezésekként a tiszteletnek alapvető gesztusa.

A térdelés tehát biblikus gyakorlat, a hagyomány ősidőktől fogva ismeri, a liturgikus és ájtatossági gyakorlataink során ezért számunkra is elengedhetetlen. Az ember test és lélek *egysége*, s ezen okból illik az, hogy a lélek hódolatát és tiszteletét a testnek a térdelése egészítse ki. A lélek hat a testre, és a test is hat a lélekre: az imádság egész lényünket átfogó voltát és az összeszedettségünket támogatja a térdelés fegyelmezett és alázatos gesztusa.

A térdhajtás számos alkalommal végezzük a liturgiában és a különböző ájtatosságok végzésekor. Térdet hajtunk a templomba való minden belépéskor a Legméltóságosabb Oltáriszentség előtt, valahányszor áthaladunk az Oltárszekrény előtt, s két térdén állunk minden szentmisében legalább az átváltoztatáskor és Úrfelmutatás idején, szentségimádkor pedig legkevesebb a szentségkítétel és a szentségi áldás során. Térdelünk a Te Deum éneklésekor az Egyház könyörgését tartalmazó harmadik része alatt, az Úr halálára való emlékezéskor virágvasárnap és nagypénteken a Passióban, továbbá le-letérdeplünk nagypénteken is az egyetemes könyörgésekben és a Szent Kereszt hódolatakor. Térdet hajtunk továbbá karácsonykor, valamint Gyümölcsoltó Boldogasszony ünnepén a hitvallás *megtestesült a Szentlélek erejéből, született Szűz Máriától és emberré lett* szavaira. Az Úrangyala imádkozásakor a megtestesülés titkára szintén térdelve emlékezünk. Kevesen tudják, hogy eredetileg a székesegyházi főoltár is térdhajtással tisztelendő. A hagyományos római liturgikus rendtartásban térdelve fogadjuk a papi áldásokat, a megtestesülés szavaira (et Verbum caro factum est – *És az Ige testté lőn...*) pedig a szentmisében minden esetben letérdeplünk, nemcsak a Credóban, hanem a szentmise végén az ún. utolsó evangéliumban is. A hívő lélek nagyon jól teszi, ha az Egyház legszentebb imáját, a szentmise kánonját a Sanctustól (Szent vagy) a Miatyánk kezdetéig szintén térdelve hallgatja.

A térdelésnek különösen fontos jelentősége van az egyedül az Istent megillető imádás kifejezésére. A legjobb módja annak, hogy kifejezzük tisz-

teletünket az Oltáriszentség színeiben előttünk álló, mérhetetlen nagysággal és szentséggel bíró Úr Krisztus iránt, Péter apostol példájának a követése, aki térdre borult az Úr előtt és felkiáltott: „*Uram, menj el tőlem, mert én bűnös ember vagyok!*” (Lk 5,8)

Az Oltáriszentség magunkhoz vétele földi életünk legszentebb pillanata. Az Úr Krisztussal való szentségi találkozást méltó a legteljesebb imádatban, a test és a lélek együttes és teljes hódolatával végezni. A Legméltóságosabb Oltáriszentség és az imádat ezért az Egyház életében kezdetektől fogva egybeforr. A katolikus Egyház emberemlékezetet meghaladó, az első évezredben kikristályosodott áldozási formája éppen ezért a térdelve és nyelvre áldozás.

Az Egyház érvényben levő előírásai szerint (vö. Római Misekönyv általános rendelkezései 160.; Redemptionis Sacramentum instrukció 90., 91.) a híveknek joguk van megválasztani áldozásuk módját. A hívő ma is fogadhatja a Szentostyát térdelve és nyelvre, vagyis az egyetemesen 1300 éve elterjedt – és csak az utóbbi pár évtizedben visszaszorult – ősi forma szerint. A térdelve áldozást az előírások nem gátolják, csak a gyakorlati körülmények (az áldoztatórácsok elbontása és a körmenetben való áldoztatás) nehezítették meg. Őszentsége XVI. Benedek pápa mégis következetesen példát mutat az áldoztatás *legméltóbb* formájáról: szentmiséin *csak térdelve, nyelvre* áldoztatja a híveket. A Szentatya példamutatását követve, alázattal és szelídséggel törekedjünk mi is térdelve és nyelvre fogadni Krisztus Szent Testét.

A letérdelés azonban nem csak az imádás, hanem a mélységes hódolat és a tisztelet jele is. Magánimádságainkat, de a Boldogságos Szűz Máriához intézett közös ájtatosságainkat, valamint az angyalokhoz és a szentekhez intézett segítségkéréseinket is gyakran mondjuk térden állva. A térdepeléssel kifejezett tisztelet végső soron mindig a képen ábrázolt szent személynek szól, a szentekben pedig magát Istent dicsőítjük, hiszen az ő kegyelmével lettek tökéletesek.

Itt fontos hangsúlyoznunk, hogy sem a letérdelés, sem az imádság (helyesebben invocáció) mondása még nem imádás. Imádás annyi, mint Isten gyanánt elismerés és Istenként való tisztelet. A Szűzanya, Szent József és az összes szentek tisztelete lényegében, s nem csak fokozatilag különbözik az Istennek kijáró imádstól (*latría*), ami tökéletes hódolatot jelent a mindenség ura előtt.

A tisztelet legfelső foka (*hüperdulia*) a Szűzanyát illeti meg, utána következik Szt József (*protodulia*), majd mindenki más (*dulia*): az Ószövetség nagy alakjai (*Sir 44-50; Zsid 11-12,1*), az apostolok (*Ef 3,5*), a vértanúk (*Jel 3,12; 5,10; 6,9; 14,12; 16,6; 19,8*), az aszkéták, hitvallók, szent püspökök és rendalapítók, szüzek, özvegyek. Ezért ha mi katolikusok letérdelünk a

Boldogságos Szűz Mária és más szentek képe előtt, ezt azért tesszük, mert Szűz Máriát igenis mély tisztelettel, és az összes szenteket a nekik kijáró tisztelettel tiszteljük s ennek a tiszteletnek a térdre ereszkedés egyik méltó és megengedett kifejezése.

Az idős kor és a betegség, valamint a mozgáskorlátozottság a térdepelést sokak számára teszi nehezzé, veszélyessé, sőt olykor szinte lehetetlenné. Továbbá előfordul, hogy az adott körülmények eleve olyanok (pl. zsúfolásig megtelt templom, vagy alkalmas térdeplők hiánya esetén), hogy a hívő legjobb szándéka ellenére nem tud letérdelni. Nyilvánvaló, hogy csak annak kell térdelnie, akinek lehetősége van rá, és aki erre fizikailag is képes. Akadályoztatás esetén a térdepelést mély meghajlással, szükség esetén tiszteletteljes állással lehet helyettesíteni. Azonban ha csak tehetjük, a mély áhítat és hódolat törvényét követve valósítsuk meg mi is a Zsoltáros szavát: „*Gyertek, boruljatok le és imádjátok, hajtsatok térdet az Úr előtt!*” (Zsolt 95,6).

Fülep Dániel

A Tabernákulum áthelyezése

A templomokban az Oltáriszentség, illetve a Tabernákulum elhelyezése igen változatos képet mutat hazánkban. Régen természetes volt, hogy a templomba belépve, a középpontban, a szentély középpontjában láthattuk a Tabernákulumot, ahol Jézus Krisztus jelen van az Oltáriszentségben. Ma igen sok helyen a szentély és egyben a templom középpontjában a pap széke található. A Tabernákulum pedig valahol oldalt van elhelyezve. Az utóbbi időkben eljutott hozzánk a hír, hogy egy-két helyen a plébános fontosnak érezte, hogy Jézus Krisztust újból a középpontba helyezze, és a papszékét oldalra rakja. Egy ilyen beszámolót közöltünk előző (XV/6.) lapszámunkban. Most Bence atyát kérdeztük meg, hogy miért érezte fontosnak a szentély átalakítását.

Mivel találkozott belépve a templomba?

Érd-Tusculanumban a szentélyt egy félelmet keltő, a '60-as évek realista stílusának megfelelő feszület képe uralta. A feszület alatt egy hatalmas, kb. három méter magas modern Szűz Mária szobor állt, mellette a papi székekkel. Ezekhez képest a szentély oldalán helyezkedett el a Tabernákulum.

Miért nem találta jónak az adott helyzetet?

Az alkotó a görcsökben vonagló Krisztust szerette volna ábrázolni. A szenvedő Krisztus iránti tisztelet nyilvánvalóan régi hagyománya a latin

Egyháznak, de egyrészt az ábrázolásmód rendkívül idegen volt a szakrális tértől, másrészt a Liturgia a legősibb idők óta a feltámadt Krisztusra irányítja a figyelmet. Ezen két szempont megfontolása után a feszületet eltávolítottam (ekkor derült ki, hogy életveszélyes állapotban volt: a faanyag korhadása miatt a tömör gipsz fej bármikor leeshetett volna a ministránsokra), és ferences szerzetes ikonfestővel ún. San Damiano-i feszületet festtettem (ez egy bizánci stílusú táblakép a megfeszített Krisztusról).

A papi széket nem lehetett eltávolítani, mert azt az épülethez tartozó betontömb alkotta, így a funkciója virágtartóvá vált át. A Szűz Mária szobor talapzatául szolgáló tömb pedig a továbbiakban a tabernákulumnak adott helyet, a szobor a tabernákulum addigi helyére, a szentély oldalához került a papi székekkel együtt.

Érdről való elkerülésem után az utódom kicsit változtatott az elrendezésen, ami igen szerencsésen történt, nekem is jobban tetszik az ő elképzelése annál, amit én csináltam. A jelenlegi elrendezésben a festett feszület és a tabernákulum csodálatos egységet alkot. Mindenesre a tabernákulum a középpontban maradt. Utódommal – aki egyben hat évig volt káplánkorom plébánosa, és akinek rengeteg jót köszönhetek – ebben a tekintetben maradéktalan egyetértés van köztünk.

Miért tette vissza a középpontba Jézus Krisztust?

Az Egyház tradíciója, a II. Vatikáni Zsinat tanítása és a legújabb pápai tanítások szerint is az Eucharisztia az Egyház életének középpontja. II. János Pál és XVI. Benedek pápák az Egyház létezésének ősokeként, létesítő okaként írják le az Eucharisziát. Az „Eucharisztia” szót egyaránt érthetjük a Szentmisére és magára a Szent Színekre (konszekrált kenyér/ostya, bor). Bármely szempontból nézzük is, úgy vélem, hogy egyetlen divat-ideológia sem jogosult arra, hogy keresztény életünk középpontját a régi korok liturgikus gyakorlatára hivatkozva kiiktassa akár a spirituális élet, akár a szakrális tér középpontjából.

Hogyan fogadták a hívek a Szentségtartó visszakerülését?

Alapvetően a szocreál szentély valódi szentéllé rendezésének részeként látták, aminek leglátványosabb eleme a feszület kicserélése volt. A Tabernákulum áthelyezése már csak kisebb körnek tűnt fel, de elmondhatom, hogy a szélesebb és a szűkebb körben egyaránt örömmel tapasztalták a változásokat.

Van-e általános észrevétele az Oltáriszentség tiszteletével kapcsolatban?

Természetesen van, de ennek kifejtésekor elkerülhetetlen volna nálam jóval nagyobb tudású és papi éveik számát tekintve nagyobb hűségű paptestvérek gyakorlatának megítélése, amire nem érzem feljogosítva magam.

A véleményem teljesen összecseng azzal, amit Assisi Szent Ferenc ebben a témában a papokhoz írt levelében megfogalmazott.

Igyekszem tenni a dolgomat úgy, ahogy tehetem. Mindenekelőtt azzal, hogy betartom a szentségekre és a liturgikus cselekményekre vonatkozó egyházi törvényeket. Emellett Krisztus parancsának és az egyházi Törvényhozó szándékának megfelelően a szentmisén két szín alatt szolgálhatom ki a Szentáldozást, a helyzet jellegéből fakadóan kizárólag ajak-áldozással, továbbá – szintén a hatályban levő egyházi törvények maradéktalan betartásával – igyekszem újra visszaemlíteni havonkénti egyszeri gyakorlattal a hívek tudatába az „Ad Orientem” misézést, amit helytelenül „háttal misézésnek” neveznek, és amely a liturgikus előírások (rubrikák) értelmében minden további nélkül gyakorolható az általam is végzett újrómiai, nemzeti nyelvű rítusban (ún. Novus Ordo) is. Az a gesztus, hogy a hívek közössége a papjával egy irányba, Kelet és a Tabernákulum felé fordulva ünnepli a Szentmisét, mindennél szebben fejezi ki azt, amit a II. Vatikáni Zsinat az ún. kommunió-egyháztannal fogalmazott meg: a pap és hívei mélységes összetartozását és az Egyház közösségi dimenziójának igazi lényegét.

Dr. Tokodi Bence

Gyertyaszentelő Boldogasszony – ünnepi gondolatok

Pius Parsch

1. Ma beteljesedtek azok a prófétai jóvendölések, amelyek hirdették: a jeruzsálemi templomot éri majd a kikutatás, hogy megjelenik benne az Üdvözítő, és itt kinyilatkoztatja magát. Először lép ma Jézus Atyjának házába, ahol annyiszor fogja még megmutatni, hogy ő a Messiás, az Isten Fia. Nagyrészt ez a gondolat uralkodik az ünnep miséjében. Ezt hangoztatja az introitus, a graduále és a szentlecke. A templom pedig az Egyház előképe.

2. Ma a templomban följánlják és fölládozzák Krisztust Istennek. A törvény szerint minden elsőszülött fiú Istennek volt szentelve. Fel kellett ajánlani a templomban és utána visszaváltani. Az Úr Jézus számára azonban ez a följánlás mélyebb jelentőségű. Isten nem hagyja visszaváltani Fiát. Mikor Szűz Mária bemutatta őt a templomban, az úgyszólván egész életének offertoriuma volt. Ha Jézus megváltói életét párhuzamba állítjuk a szentmisével, akkor a szentmise följánlásának megfelel a templomban történt bemutatás, a kereszthalál pedig a véres úrfelmutatás és átváltozás. Ma még csak a paténán fekszik az isteni áldozati bárány, 33 esztendő múltán majd a

keresztfán fejezi be áldozatát. Sőt az a bemutatás az egész megváltás művének offertoriuma volt, és egyesült abban minden hívő áldozati szándéka is.

3. Ma tisztulási áldozatát mutatja be Szűz Mária. A törvény szerint minden anyának meg kellett tisztulnia gyermeke születése után a levitikus tisztátalanságtól. Mert minden gyermekre áll a zsoltaáros szava: „Gonoszságban fogantattam, és bűnben fogant engem anyám.” (50. zsolta.) Szűz Máriát bizonytal nem kötötte ez a törvény, mert a legtisztább szűz volt, s gyermeke a legártatlanabb Isten-báránya. Mégis följajánlja alázattal és tiszta áldozatos lelkülettel a szegények áldozati adományát, egy pár galambot. Szűz Mária tisztulásának utánzására és emlékére van egy szép, sajnos, egyre inkább feledésbe menő szokásunk: Mikor az anya gyermekszülés után először hagyhatja el a házat, első útja gyermekével együtt az Isten házába vezet. Hálát ad ott a szerencsés szülésért, s följajánlja legkedvesebbjét az Úrnak. A pap pedig megáldja az anyát és a gyermeket. Ez a szertartás az avatás. Nem olyanféle tisztulás, mint amilyen az ószövetségben volt. Nálunk, keresztényeknél, nincs szükség a szülés után tisztulásra. Mindamellert ki akarjuk fejezni Szűz Máriától tanult alázatosságunkat azzal is, hogy az anya a templomajtó előtt áll meg, s onnan vezeti be a pap az oltárhoz.

4. Meghatóan szép az agg Simeon alakja. Egész életében szent vágyakozással várta a Megváltót. S a szegény munkásgyermekben gyermeki hittel imádja az Istenfiát. Szíve megifjul tüzes szeretetétől, mikor a gyermek Jézust öreg karjába szorítja. Semmit sem kíván már a földtől: látta az Üdvözítőt. Csak életének esti imádságát zengi el: „Most bocsátd el, Uram, a te szolgádat...” Ezt a szép éneket az Egyház esti imádságul használja, és vele ad hálát a megváltás napjának áldásaiért, kegyelmeiért. A zsolozsma esti imádságának a végén találjuk meg ezt az éneket. Látjuk ott, amint az agg Simeon karjában tartja a kis Jézust, és hálátelt szívvel kilép az Isten földi szolgálatából. Ha mi imádkozzuk, hasonló helyzetben vagyunk. Mindnyájan Isten szolgálatában állunk. Lélekben most este is karunkba zárjuk az Üdvözítőt, akivel találkozunk a hitben, a kegyelemben, a szentségekben. Megköszönjük Istennek sok jótéteményét, s készen állunk, hogy ha Isten úgy akarja, megváltjunk a világtól: Most bocsásd el, Uram, a te szolgádat; lelki szemeim ma is, elmúlt életemben is látták az Üdvözítő Jézus Krisztust; én is a választottak seregébe tartozom, ő az én üdvösségem, megváltásom, szívem és lelkem sötéttségét megvilágító fényességem. Ő dicsőségem és örök jutalmam! Bárcsak mindig ilyen lelkülettel zárnök a napot! Igazán alig lehet találni jobb gondolatokat az éjszakára... – És milyen szépen hangzanék a haldokló keresztény szájában ez az imádság életének esti imádságaként!

Medjugorjei ifjúsági találkozó, 2010

Kedves Fiatalok!

2010. augusztusban első alkalommal vettem részt a medjugorjei ifjúsági találkón.

Kemenes Gábor atya felkérésére két autóbusz indult útnak július 31-én az esti mise után. Másnap reggel érkezünk Medjugorjeba, és bár sokszor megtettem már ezt az utat, mint buszsofőr, voltak aggályaim az úttal kapcsolatban. Előző évben 40000 fiatal vett részt a találkón és nem kis feladat lehet ennyi ember szállását, étkezését és főleg szállítását megoldani. Nos kishitűségem alytalannak bizonyult, mert bár idén kb: 60000 fiatal regisztrált (és még akik nem regisztráltak, mert csak egy-két napra jöttek nyaralásukat megszakítva) semmiféle fennakadás nem volt.

El sem tudtam képzelni, hogy ennyi ember hogyan fér el a szabadtéri oltár előtt, de elfért.

Csodálatos módon egész héten nem hallottam egyetlen veszekedést vagy morgolódást sem. Pedig lett volna miért. Nagyon meleg volt. A WC-nél és a csapoknál állandó volt a sorban állás ivóvízért. Mégis mindenki mosolyogva, jókedvűen, egymással beszélgetve várt a sorára.

A megnyitón több, mint 70 ország képviselője vonult fel. A színes kavalkádban minden nemzet saját zászlójával vonult fel és saját nyelvén köszöntötte a többieket (mint egy olimpián).

A délelőtti programok általában tanúságtételekkel kezdődtek, ahol Medjugorje-hoz kapcsolódó megtérések és gyógyulások történeteit hallhatuk. Megható volt hallani, hogy gyógyíthatatlan fiatalok hogyan gyógyultak meg csupán Istenbe vetett hitük által. A köztes időben énekelünk és két apáca vezetésével mozgattuk meg végtagjainkat. (táncoltunk-tornáztunk?) 50-60 ezer fiatal egyszerre mozdulva! Na jó, volt egy pár idősebb fiatal kíséző is úgy 80 évesig, de ők se lógtak ki a sorból.

Minden este 18 órakor rózsafüzért imádkoztunk, majd 19 órakor kezdődött a szentmise. Képzeltetek el egy misét, ahol minden este 500 (nem elírás) kb. ötszáz pap koncelebrált.

Augusztus 3-án körmenet volt. Egy kicsit többen voltunk és tovább tartott, mint Máriabesnyőn. A templomtól indultunk, körbe a drogosok és a Krizevac lábáig, majd vissza a templomhoz. Kb. 3 óra alatt, végig énekelve, minden nemzet a saját nyelvén, de ugyanazokat az énekeket énekeltek, amit a gitáros misékből ti is ismertek. Felejthetetlen élmény volt.

Medjugorjében a szentségimádás mindig nagyon megérint. Isten jelenléte szinte tapintható. Aki volt már ott, tudja miről beszélek.

Különösen szép volt ennyi fiatalot látni, akik Isten ösvényein járnak. A hétköznapokban mindenhol csak a sok borzalmat látni az utcán, a TV-ben, a politikában. Sokszor úgy érzem, hogy a gonoszság és a bűn uralja a világot. És akkor Medjugorje... 60000 fiatal Braziliától Kanadáig, Franciaországtól Koreáig eljön és együtt imádják az Istent. Ez visszaadja a reményt, hogy nincs még minden veszve.

Az utolsó nap hajnalban a Krizevacon tartott szentmisével zárult a találkozó. Hazafelé útba ejtettük Makarskát (horvát tengerpart) és pár órás fürdőzés után indultunk haza.

Fiatalok! Jövőre is lesz ifjúsági találkozó. Tiszta szívvel ajánlom mindenkinek.

Venczel Csaba, Gödöllő-Máriabesnyő

A Guadalupei Szűz Mária ünnepe a latin-amerikai kontinensen

Minden évben 20 millió zarándok látogat el a Mexikóban található híres Mária-kegyhelyre. XVI. Benedek vasárnapi Úrangyala imádságában utalt a latin-amerikai kontinens védőszentjének ünnepére. Hívek nagy számban vesznek részt ezekben a napokban a szertartásokon, amelyekkel megemlékeznek Mexikó és az egész kontinens védőszentjéről. A Guadalupei Szűz Mária megjelent Juan Diego indiánnak, akit II. János Pál 2002-ben avatott szentté.

1531. december 9-12. között történt rendkívüli események jelentős hatással voltak a kontinens következő 500 évére. Az 55 éves Juan Diego, aki 7 évvel korábban lett kereszténnyé december 9-én a Tepeyac-dombon haladt át útban a szentmisére. Megjelent előtte Szűz Mária és azt a feladatot adta neki, hogy menjen el a püspökhöz és kérje meg, hogy építsen egy templomot a domb lábánál. A főpásztor bizonyítékot kért az indiántól, akinek a nagybátyja időközben súlyosan megbetegedett. Szűz Mária megígérte, hogy meggyógyítja a nagybátyját és arra szólította fel, hogy a dombon szedjen virágot és vigye el neki. Köpönyegébe gyűjtve a virágokat, a püspökhöz sietett és letérdelve előtte kihullottak lába elé a virágok. Köpönyegében pedig megjelent a Guadalupei Szűz Mária képe pontosan úgy, ahogy korábban Juan Diegónak is: sötétbőrű, sárga ruháját fedő kék köpenyét csillagok borítják. Ezt látva a főpásztor is térdre hullott. Ettől kezdve indult el a Guadalupei

Mária-tisztelet és a csodák hosszú története. IX. Kelemen 1667-ben bullát kiadva alapította meg a Guadalupei Madonna ünnepét.

1666-ban kezdődtek meg Juan Diego köpenyének első vizsgálatai. Az elmúlt 350 évben számos tudományos vizsgálatnak vetették alá a szegényes ruhadarabon látható megmagyarázhatatlan lenyomatot. Még a NASA, az amerikai űrkutató intézet is tanulmányozta. Az agavéból készült köpeny általában 20-30 év alatt tönkremegy. Juan Diego ruhadarabja azonban közel 500 éve változatlan formában megmaradt. Az 1791-ben ráborult sav kárt tett benne, de egy hónap alatt magától helyreállt eredeti formája. A szöveten nincs nyoma festéknek vagy színezőanyagoknak, ahogy vizsgálatait követve 1936-ban a fizika Nobel-díjas Richard Khun megállapította. Az 1979-ben készített infravörös fénykép feltárta, hogy nem emberi kéz alkotta az ábrázolást. A NASA közel-műltbeli eredményei szerint a ruhadarab se belső, se külső oldalán nincs színezék, hanem az felülete fölött lebeg 3 tizedmilliméter távolságban.

A Szűz Mária mellkasán lógó nyakék tipikus viselete volt a gyermeket váró indián anyáknak a korban. Egy orvos sztetoszkójját a Szűz Mária hasára helyezve ritmikus szívverést tapasztalt, mint ahogy az anyai méhben található embrióknál megszokott. 1951-ben José Carlos Salinas Chávez fényképész kinagyította a Szűz pupillájáról készített fotóját, amelyben Juan Diego alakja látható. 1977-ben José Aste Tonsmann perui mérnöknek a szatellit felvételek részleteinek kiértékelésére használt komputer technika segítségével sikerült 2500-szorosára kinagyítania a Szűz Mária íriszét, amelyben látható az egész jelenet, amikor Juan Diego feltárja köpönyegét a püspök előtt nagyrészt azonosíthatatlan személyek között, akik szintén jelen voltak abban a pillanatban. Mindez 8mm nagyságban, Szűz Mária pupillájának átmérőjében.

II. János Pál 2002. július 31-én az indián Juan Diego szentté avatása alkalmából mondott homíliájában hangsúlyozta: „A guadalupei esemény az evangelizáció kezdetét jelentette olyan életerővel, amely minden várakozást felülmúlt. Krisztus üzenete Anyján keresztül az indián kultúra központi elemeit használta fel, megtisztítva adta át nekik az üdvözülés jelentőségét. Guadalupe és Juan Diego komoly egyházi, misszionárius jelentőséggel rendelkeznek. A helyi kultúrába tökéletesen beágyazott evangelizáció modelljei – mutatott rá II. János Pál pápa.

(Vatikáni Rádió, 2010.12.13.)

Mária- kegyhelyek

✠ M Mária Korszaka

Amagyarországi Máriás Papi Mozgalom életéből

Csatka

A Bakony festői szépségű völgyében, Kisbér és Várpalota között húzódik meg ez a kedves kegyhely.

A hagyomány szerint a Szentkút mellett már a régi időkben is létezett kápolna, és már akkor sokan zárandokoltak ide, de az elpusztult.

A környék első templomát, mely a pálosoké volt, Kont Miklós nádor alapította 1357-ben. Valószínűleg ebben az évben épült a Szentkútnál az első kápolna, mely az Irgalmasság Anyjának oltalma alatt állt. Ez a kápolna a török időkben elpusztult és vele együtt a XV. századbeli pálos kolostor is.

A feljegyzésekben szerepel Meizler Vilmos csodálatos gyógyulása, aki 1792-ben pillanatok alatt visszanyerte látását. Sok imameghallgatás történt. A kegyhellyel kapcsolatban több legenda is él a nép ajkán.

A mai kápolna 1862-ben épült báró Fiáth Ferencné jóvoltából, a költségeket pedig Csöbönyi József remete, ferences harmadrendi testvér gyűjtötte össze a környék falvaiban. Ott élt éveken át egy maga ásta barlangban.

A kápolnát 1864. szeptember 8-án szentelték fel a Szeplőtelen Fogantatás tiszteletére. Építési és felszentelési dátumát csupán néhány év választja el a Szeplőtelen Fogantatás dogmájának kihirdetésétől (1854), valamint a lourdes-i jelenés (1858) dátumától. A kegyszobor a Szeplőtelen Fogantatás eszméjét jelképezi, de utal Szűz Mária közbejáró szerepére és az emberi lelkek rejtett mélyén kifejtett csodatévő hatalmára is.

A kegyhely gondozását 1940-ben a Szervita rend vette át. 1950 óta a veszprémi egyházmegye papsága látja el a lelkipásztori feladatokat. Újabban a Máriás Nővérek végzik a szentkúti kegykápolnával kapcsolatos teendőket.

A csatka Szentkút képéhez hozzátartoztak az 1861 óta ott élő remeték is. Emléküket az örökméncses tartójára akasztott nagy rózsafüzérük őrzi. A Szűzanyán kívül ki tudhatná, hogy hányszor pergették ujjai között az ő kedves imáját mondva!

Mi is a Máriás Papi Mozgalom?

A Máriás Papi Mozgalom nem más, mint egy világméretű imamozgalom, amelyet a Szűzanya kérésére terjesztenek a papok és a hívek az Istentől annyira eltávolodott emberiség megmentéséért. A mi Égi Édesanyánknak ma az a feladata, hogy visszavezesse az eltévedt emberiséget az ő Urához, Istenéhez:

„Az emberek elfelejtették Istent, sokan makacsul tagadják. És hányan vannak, akik már gyakorlatilag tudomásul sem veszik. Szegény, igen szegény ez a nemzedék, amelynek az a rettenetes sors jutott, hogy annyira megfertőzte és megrontsa a gonosz szellem, aki felkelt Isten ellen, hogy újra megismételje kihívását: »nem szolgállok: nem fogok szolgálni, nem ismerem el Istent!« Gyermekeim, mennyire szükségetek van az Édesanyára! Egyedül ő tud megérteni benneteket, és rajtatok segíteni, egyedül ő tud meggyógyítani, egyedül ő képes az Isten terve szerint kiragadni benneteket a Sátán kezéből és megmenteni benneteket. Forduljatok hozzám, és megmentőtök leszek” (lásd 1974. 10. 29.).

Tehát az emberiség drámájának a gyökere visszanyúlik az Isten nélküli életbe. Más szóval a hitetlenség, az Isten nélküli élet mind inkább terjed. A templomaink mind inkább kiürülnek. A szentségi élet mind inkább viszszaszorul. Pedig a világ problémáinak és bajainak a megoldása az emberek megtérésében rejlik. Égető szükség van a szívek megváltoztatására, vagyis hogy újra a szerető Istenhez térjenek az emberek, aki a XXI. század tékozló gyermekeit ma is atyai szeretettel várja vissza. Az Egyház megújulására kezdettől fogva igen hatásos eszköz volt az ima, a szenvedés és a vértanúk vére, és az is marad a mostani időkben is.

1. Mozgalmunk kezdete és elterjedése

1972. május 8-án Stefano Gobbi, olasz származású pap Fatimába zárandokolt, és a Jelenések kápolnájában imádkozott azokért a papokért, akik nem csak hogy „megtagadták hivatásukat”, hanem „igyekeztek olyan társulatok-

ban egyesülni, amelyek az Egyház tekintélye ellen láznak” (Papokhoz, Szűzanyánk szeretett fiaihoz, 13. oldal).

Miről is van szó? Arról, hogy „a Szűzanya felhasználja őt (Gobbi atyát), mint alázatos és szegény eszközt, hogy összegyűjtse mindazokat a papokat, akik elfogadják felhívását, és felajánlják magukat Mária Szeplőtelen Szívének, szilárd egységben maradván a pápával és az Egyházzal, hogy a híveket anyai Szíve biztos menedékébe vezessék. Így alakulhat ki az az erős sereg, amely a világ minden részén elterjed, de nem a propaganda emberi eszközével, hanem természetfeletti erővel, amely hallgatásból, imából, szenvedésből, a saját kötelességhez való állandó hűségéből táplálkozik” (u.o., 13. oldal).

Gobbi atya azt a jelet kérte a Szűzanyától igazolásul, hogy még ugyanakkor a hónap vége előtt Názáretben mutathasson be szentmisét. Nem szólt senkinek. Úgy tűnt, hogy nem kapja meg ezt a jelet. Gobbi atya elbeszélése szerint a hónap vége felé az egyik pap rohant hozzá: Gobbi atyám, Gobbi atyám! Nagy bajban vagyok. Zarándokokkal kellene holnap indulnom, de nem mehetek. Már mindenkit megkérdeztem. Csak te maradtál. Ha te is nemet mondasz, nem lesz pap, aki velük utazna. Ki fog nekik misézni?

Természetesen Gobbi atya igent mondott, és másnap már indult is a zarándokokkal a Szentföldre. Következő nap a program szerint Názáretbe zarándokoltak, s ott bemutatta a szentmisét.

Gobbi atya féltékeny megpróbált papokat összehívni az első cönákulumra (imatalálkozóra), amelyet 1972. októberében Gea Larioban (Olaszország) tartott. Itt mindössze három pap jött össze. Ez is egy példa, hogy ne csüggedjünk, ha szerintünk kevesen vesznek részt a cönákulumokon, hisz a világméretűvé duzzadt Mozgalmunk első cönákulumára is igen szerény körülmények között zajlott.

A második cönákulumon 1973. márciusában már huszonötven vettek részt. 1974-től a papok és a hívek számára tartott imatalálkozók egyre jobban terjedtek Európában és az egész földkerekségen. Ez a mozgalom csendben, de rendkívüli módon vonzotta a híveket. Ma már szinte minden országban található országos felelős, akinek az a feladata, hogy a jelentkezőket összegyűjtse, és a cönákulumok helyes megtartását figyelje, valamint területi, püspökségeken belüli felelősöket nevezzen ki, ügyelve arra, hogy a cönákulumokon minden a Mozgalmunk szellemében folyjon.

A Mozgalmunk fő felelőse maga Stefano Gobbi atya, aki már több ízben is körüljárta a világot, hogy személyesen ismertesse mennyei Édesanyánk Művét. Többek között Magyarországon 1990-ben, 1991-ben, 1996-ban és 2005-ben járt, Erdélyben 1996-ban, míg Vajdaságban 1987-ben és 1991-ben.

Ehhez a Mozgalomhoz ma már több mint 400 püspök tartozik. A papok közül több mint 100.000-en felajánlották magukat a Szűzanyának. Mozgalmunkhoz tartozik több tíz millió hívő, de csak a püspökökről és a papokról vezetünk rendszeresen statisztikát.

Hogyan válik valaki e Mozgalom tagjává? Úgy, hogy a Mozgalmunk szellemében él, és elmondja az önfelajánló imát, amely a „Papokhoz, Szűzanyánk kedves fiaihoz” c. könyv végén található, külön a papok és külön a hívek számára.

2. Mozgalmunk lelkiisége

Máriás Papi Mozgalomnak nincsenek alapszabályai, sőt vezetői sincsenek. Mert csak egyetlen Vezetője van, és ez a Szűzanya. A többiek csak felelősök. De van három kötelezettsége, amely nélkül nincs Mozgalom:

- a. Mária Szeplőtelen Szívének tett önfelajánlás
- b. Egység a Pápával és a vele egyesült Egyházzal
- c. Elvezetni a híveket a Máriára való ráhagyatkozásra

a. Mária Szeplőtelen Szívének tett önfelajánlás

Ma igen nagy annak a veszélye, hogy az ember úgy éljen, mintha Isten nem létezne. Oly könnyű a hit elhagyásának és a hittagadásnak az útjára térni. A Szűzanya feladata pedig pont abban rejlik, hogy visszavezesse az emberiséget az ő Urához, Istenéhez. Aki megtalálta Máriát, megtalálta Jézust is. Aki megtalálta Jézust, megtalálta az Atyát és a Szentlelket, vagyis a teljes Szentháromságot.

Milyen lelkülettel is viselkedjünk Mária iránt? Valahogy úgy, hogy képesek legyünk elmondani a következő szavakat: Itt vagyok, Szűzanyám. Fogadj el olyannak, amilyen vagyok, de ne hagyj meg nyomorúságos voltomban, hanem alakíts át olyanná, amilyennek te szeretnél látni. Teli vagyok gyarlóságokkal, bűnökkel, hibákkal, korlátokkal. Fogadj el Égi Édesanyám! Ne taszíts el engem, bűnös gyermekedet, hanem segíts, és alakíts át Jézus Szíve szerinti kereszténnyé.

Tehát teljesen bízzuk magunkat Máriára. A Szűzanyának tett önfelajánlás komoly tett, mert ez által beengedjük Őt az életünkbe, megengedjük, hogy Ő vezessen és alakítson bennünket a legjobb belátása szerint. Az önfelajánlást komolyan kell élnünk, mert ez csak az első lépés, mely után tovább kell fejlődünk Égi Édesanyánk vezetése alatt.

Hogy milyen lelkülettel éljük Szűzanyával e felajánlást, azt az 1973. július 7-i üzenet találóan megvilágítja:

„Enyém vagy, az én tulajdonom vagy. Légy olyan minden időben, amilyenek én szeretnék, tégy annyit minden időben, amennyit majd tőled kérek. Ne félj. Mindig közeledben leszek. Nagy dolgokra készítelek fel téged, de csak lassanként, ahogyan az édesanya teszi gyermekével”.

A Mozgalmunk első kötelezettsége tehát: felajánlani magunkat Máriának. Ez azt jelenti, hogy beengeded Máriát az életedbe. Hagyatkozz Rá, légy aláztos és tanulékony eszköz a kezében, hogy Krisztus Szíve szerinti kereszténnyé alakíthasson át. Szűzanya komolyan veszi „igen”-edet. Gyengéden, de határozottan átformál. Megváltoztatja felfogásodat, értékrendedet, életszemléletedet, hogy végül az „Ő szemével láss” mindent. Megtanít arra, miként kell minden dologtól elszakadnod, hogy egyedül csak Jézus Krisztusnak élhess, és hogy megvédd Őt minden támadástól, valamint hogy fenntartás nélkül szeresd Őt az Evangélium valóra váltásában.

Ha Máriával élsz, hagyatkozz is reá teljes szívvel. Ezt azonban ne úgy tedd, hogy ma és holnap az Övé vagy, de utána heteken keresztül nem törődsz Vele. Hanem e pillanattól kezdve teljesen a Szűzanyáé légy minden pillanatban. Ha teljes szívvel-lélekkel ráhagyatkozol, akkor Vele együtt diadalmaskodsz. Akkor a küszöbön álló új korszaknak az új hajtásává válsz, akiben a Szűzanya Szeplőtelen Szíve már megkezdte a diadalát.

b. Egység a Pápával és a vele egyesült Egyházal

Mozgalmunk második kötelezettsége, hogy mindig egységben maradjunk a Pápával, és a vele egységben lévő püspökökkel és szerzetesi előljárókkal. Egységben lenni a Szentatyával nem csak azt jelenti, hogy elismerem: ő a Katolikus Egyház legfőbb pásztor, Krisztus földi Helytartója, de azon túl semmit sem törődöm vele, hanem azt, hogy hűségesen követem a tanítását a hit és az erkölcs kérdéseiben, hiszen ő képviseli hitelesen a Krisztustól kapott tanítást. Jézus reá bízta az Egyház vezetését. Ha nem akarunk tévedésbe esni, s meg akarunk maradni az igaz hitben, szükséges egységben maradni a Pápával és követni az ő tanítását. Légy tehát az egység építője. Az Egyházban felmerülő hibákat, problémákat ne nagyhangú bírálattal és szitkozódással, hanem szeretettel, türelemmel, és ha kell, kereszt hordozással, a hitvallók és a vértanúk hősiességével igyekezz megoldani, eltüntetni.

c. Elvezetni a híveket a Máriára való ráhagyatkozásra

Mozgalmunk harmadik kötelezettsége, hogy a ránk bízott híveket, amennyiben tőlünk telik, elvezetjük a Szűzanya megújult tiszteléséhez, egészen addig, hogy ők is felajánlják magukat Máriának. Amennyiben tőlünk telik,

apostolkodunk, és embertársainkat elvezetjük Mária Szeplőtelen Szívének biztos menedékébe. Az apostolkodáshoz hozzátartozik a cönákulum is: szaporítsuk és tartsunk minél több cönákulumot (imatalálkozót).

3. Mozgalmunk eszközei

Szűzanya az egyszerűséget és az alázatot kedveli. Ezért mindössze két igen szerény, de nélkülözhetetlen eszközt választott Mozgalmunk terjesztésére: a. Könyvet és b. A cönákulumot (imatalálkozót).

a. Könyv

„A papokhoz, Szűzanyánk kedves fiaihoz” című könyv üzeneteket tartalmaz, amelyeket Gobbi atya – az ő tanúsága szerint – a Szűzanyától kapott. Ezeket leírta és könyv formájában kiadásra került. Ezeket az üzeneteket nagyon sok nyelvre lefordították, természetesen magyarra is.

Ez a könyv gyakran megelőzi Gobbi atyát és a cönákulumokat is. Sokan először ezzel a könyvvel találkoznak, ezt kezdik olvasni. Mikor érzik a hatását, keresik a cönákulumokat, hogy belépjenek a Mozgalmunkba. A könyv hatására új cönákulumok alakulnak.

Jelenlétemben több helyen, Magyarországon is feltették Gobbi atyának a kérdést: Biztos-e ő abban, hogy ezeken az üzeneteken keresztül Égi Édesanyánk szól hozzá. Ő nyugodtan azt felelte: -Mondjatok, amit akartok. De mondjuk, egy üvegre ráírják azt, hogy „Ásványvíz”, és valaki azt megissza, és bizonyos idő múlva lerészegedik, akkor az biztos, hogy nem ásványvíz volt.

Más szóval, ha az emberek kezükbe veszik és olvassák e könyvet, s hatására Isten felé fordulnak, megtérnek, akkor itt a kegyelem működik.

A Szentatya nevében Rómában működő Hitvédelmi Kongregáció a következőket mondja e könyvről:

„Kijelentjük, hogy az üzeneteket, amelyeket ez a könyv tartalmaz, nem úgy kell értelmezni, mint Szűzanyától direkte kimondott szavakat, hanem mint Stefano Gobbi atyától belső hang formájában kapott szavakat. A kiadásuk egyezik VI. Pál pápától 1966. október 14-én kiadott utasítással” (u.o., 4. oldal).

b. Cönákulum (imatalálkozó)

A cönákulum voltaképpen nem más, mint a Mozgalmunk imatalálkozója. Eredetileg a „cönákulum” szó az utolsó vacsora termét jelenti, ahol Jézus Nagycsütörtökön az apostolai jelenlétében megalapította az Oltáriszentsé-

get. Krisztus feltámadása és mennybemenetele után a tanítványok ezen a helyen „egy szívvel, egy lélekkel állhatatosan imádkoztak az asszonyokkal, Máriával, Jézus anyjával és testvéreivel együtt” (ApCsel.1,14). Kezdetben az apostolok félénkek és gyengék voltak, de Szűzanya segítségével a folyamatos cönákulum alatt felkészültek a Szentlélek befogadására. Pünkösd napján a Szentlélek Úristen leszállt rájuk, és a félénk apostolokat a krisztusi hit bátor tanúivá tette. A pünkösd csodára a tanítványok a Szűzanyával végzett „cönákulum” által készültek fel, és innen indult el az „Ósegyház” a világ megtérítésére.

A Máriás Papi Mozgalom tagjai a „cönákulumban” az apostolokhoz hasonlóan Mária köré akarnak gyűlni a mai nehéz időkben is, hogy Szűzanyával kérjék a Szentlélek kiáradását, vagyis az új „pünkösdöt”, ami egyúttal Mária Szeplőtelen Szívének a diadalát is jelenti:

„Szeplőtelen Szívem lelki cönákulumában most be kell teljesednie a második pünkösd csodálatos eseményének, amelyet ti kértek és vártok... így a kiszáradt föld megnyílik az Isten Lelkének a fuvallatára, aki egy új és csodálatos kertté alakítja át a Földet, ahová a Szentháromság köztünk lévő állandó lakhelyét helyezi... Megvilágít titeket ez az isteni fény, és meglátjátok magatokat az Isten igazságának és életszentségének tükrében. Olyan esemény lesz ez, mint egy ítélet kicsiben, amely megnyitja a szívek ajtaját, hogy megkapjátok az isteni irgalom nagy ajándékát. Akkor a Szentlélek véghezviszi az általános átalakulás új csodáját mindenki szívében és életében: a bűnösök megtérnek, a gyöngéknék támaszuk lesz, a betegek elnyerik a gyógyulást, a távollévők visszatérnek az Atya házába, az elszakadtak és a megosztottak teljes egységre jutnak. Ily módon megy végbe a második pünkösd csodája, amely az én Szeplőtelen Szívem diadalával fog megtörténni a világban” (1995. 6. 4.).

Szűzanya nagyon kéri, hogy terjesszük a cönákulumokat, és hogy minél többen és több helyen végezzük. A cönákulumok lehetnek:

1. papok számára
2. Hívek számára (amelyen természetesen papok is résztvehetnek, illetve tarthatnak).

(folytatás következik)

Hírek a Mozgalmunk életéből

1. Stefano Gobbi atya a nyári lelkigyakorlat alatt Collevalenza-ban megígérte, hogy jövőre 2011. szeptemberében jön Magyarországra. A pontos dátumot nem közölte. Úgy váltunk el, hogy majd idővel értesít. Most várom az értesítését.

2. Szépen folynak a havi cönákulumok Alsópáhokon (Keszthely mellett) papok és hívek részvételével. Október 11-én és november 15-én én is részt vettem rajtuk. Ünnepeles körmenetben vonultunk be a templomba. Minden tizedet egy-egy pap imádkozta elő a kitett Oltáriszentség előtt. Mivel mindig szép számban jönnek pásztorok is, ezért természetesen szentmisével fejeztük be, ami alatt felajánlottuk magunkat a Szűzanyának, először mi, papok, majd a mise végén a hívek. A mise végén elénekeltük Mozgalmunk himnuszát: „Szűzanyánk Mária Szeplőtelen Szíve”. A házigazda a végén kitett magáért. Testvériesen megvendégtelt bennünket.

3. Mozgalmunk könyveit: „A papokhoz, Szűzanyánk kedves fiaihoz” kezdjük széthordani országszerte, hogy minél könnyebben hozzáférhetőek legyenek az emberek számára. A helyi felelősök törődjenek, hogy legyen náluk is ebből a könyvből, ha valaki keresi.

4. Vajdaságban, pontosabban Töröktopolyán áprilistól novemberig minden hónapban szoktunk nagy cönákulumot tartani általában a hónap harmadik vasárnapján délután 3 órai kezdettel. Buszokkal és kiskocsikkal jönnek a zarándokok Délvidék különböző plébániáiról. Több százan veszünk részt hívek és papok már 1994. óta. Csoportonként énekelve vonulnak be a kegyhelyre. Három óra-
kor szentségkítéssel kezdjük, majd az első rózsafüzért imádkozzuk. Tizedek előtt énekelünk. Az első rózsafüzért általában gyerekek és fiatalok végzik. Utána egy húsz perces beszéd kezdődik a Mozgalmunkkal kapcsolatos témáról. Utána egy kis szünet következik, majd a második rózsafüzér, melyet most már felnőttek imádkoznak elő minden tizedet más-más plébániáról. Utána kezdődik egy félóra “nagy szünet”. Ha jók vagyunk, akkor még kávé is kapunk. De eddig még mindig kaptunk. Nagyon szükséges ez a félóra. Felhasználjuk egy kis testvéri együttlétre: elbeszélgetünk egymással egy kis kávézás mellett. Mindig olyan rövidnek tűnik. Mise előtt elvégezzük a harmadik rózsafüzért is, majd a szentségi áldás és a szentségbetétel után kezdődik a szentmise szép énekekkel, prédikációval. Itt is felajánljuk magunkat először mi papok, majd a mise végén a hívek. Nekem mindig úgy tűnik, mintha csak egy félórával korábban érteztünk volna. Lelkileg feltöltődve indulunk hazafelé úgy fél nyolc táján.

Sóti János SJ, országos felelős

A r ó z s a f ü z é r

Jézus a rózsafüzérben

Louis Monsabré

Örvendetes titkok

Első titok: Angyali üdvözlés; a megtestesült Ige

Isten leszáll az égből egy szűz méhébe és gyenge, halandó testünkbe öltözik; ez az a titok, amelyet Gábor főangyal hírülhoz Máriának. (Luk 1.) Felfoghatatlan és kimondhatatlan titok, melyre több, mint négyezer év óta vártak, melyet a Teremtő az örökkévalóságtól fogva készített elő.

Nézzük magának Istennek kebelében ezt az előkészítést. Mielőtt a világokat teremtette volna, Isten tudta, hogy mi lesz. A mű, amelyet kigondolt, minden csodálatos és megható fordulatával együtt lejátszódik szemei előtt. Látja belépni a bűnt; elhatározza, hogy a bűnt büntetés követi. De az Ige közbelép és felajánlja az Atyának, hogy imádandó személyében átveszi az isteni igazságosság megtorló ostorcsapásait; a bűnt a megbántott felséggel egyenlő áldozat teszi jóvá, a bűn bocsánatot nyer. Hogy összekapcsolja magában az igazságosságot és irgalmat, az Igének, az isteni család tagjának a bűnösök családtagjává kell lennie és végtelen érdemeit át kell ömlesztenie a bűnös természetbe, amelyet meg akar váltani; erre a célra Ádám egyik leányának szűzi méhében a Szentlélek titokzatos és szent működése kialakítja a szent emberséget, amelyet Isten gonoszságaink miatt halálra sebez és összetör. (Luk 1,35) Ez a Szentháromság csodálatos és irgalmas terve. Imádjuk mély hódolattal.

Ütött a teljesedés órája. Mária kimondta a világ teremtésénél dicsőségebb új teremtés „legyen” szavát; és az Ige testté lett. (Ján 1,14) Az Ige, Isten valóságos Fia, mindenben egyenlő Atyjával, az eredetinek ragyogó tükröződése, élő képmása, az isteni lényeg személyes visszfénye, testet vett magára. Testet! Keresztül megy az angyalok karain anélkül, hogy tiszta természetük-nél megállana; a mi lelkünket kapcsolja magához gyenge, törekeny társával, a testtel együtt; legalul ragadja meg a világot, hogy minden teremtményt istenségéhez csatoljon; leszállt a mélység fenekére; mert nem az üdvözültek szenvedésre képtelen, halhatatlan testét akarja felvenni, hanem a bűnösök

nyomorúságos testét. Ha szentsége visszautasítja a bűn szennyének érintését, segíteni kész irgalma magára veszi a bűnért való felelősséget; úgy áll oda Atyjának szeme elé, mint az élő bűn. (1Kor 5,21) Oh, nagy apostol, jól mondd: Kiürítette magát. (Fil 2,7) Mintegy semmivé tette magát.

Ebben a kiürítésben minden csupa jóság; mi semmit sem tettünk, hogy ezt a jóságot megérdemeljük. A jámbor lelkek ritka vágyai elmerültek a gonoszság hullámaiban. A romló és beszennyezett világ az isteni irgalom hosszú várakozása után halálra méltóbbnak látszik, mint kezdetben; de tévedéseink és bűneink nem merítették ki a fáradhatatlan szeretetet, amely nyomunkban jár; az Ige kiürítette magát.

Mély meglepődés, hálás és szeretetteljes csodálkozás legyenek lelkünk érzelmei ezzel a titokkal szemben. Amily mélyre szállott le az istenség, éppoly mély nagyságunk kezdete. Miután imádtuk Istennek a megsemmisülésig megalázkodott Fiát, nézzük, mikké lettünk a megtestesülés által: Isten fiának testvéreivé!... Semmi sem igazibb ennél a tisztességnél; mert a megtestesült Ige, akit Mária Jézusnak nevez, emberi természetünkbe öltözött és szentséges ereiben ugyanazon forrásból merített vér folyik, ahonnan a miénk is származott. Mikor a test által földi atyánkat adjuk neki, Ő a természetfeletti egyesülés által mennyei Atyját adja nekünk. Mi, a haragnak fiai, általa az áldás fiaivá lettünk: mi, akik kétszeres halálra ítéltünk, tőle a feltámadást és életet nyerjük; mi, kiket az első napok átka kárhozatra szánt, Vele a boldogság és dicsőség örökségére hivatunk, ami már teremtésünk pillanatában ígértetett nekünk. Kegyvesztett lelkünk felemelkedik a megigazulásban, a szenvedés által megalázott testünk örvendve várja a halhatatlanságot. Jézussal, Jézus által, Jézusban megtisztulnak, átalakulnak, megdicsőülnek gondolataink, vágyaink, cselekedeteink. Teljesedik végre természetünk kívánsága, amely kezdetől fogva úgyis rabja a végtelen után való titokzatos vágy kínjának; isteni lények vagyunk. Minő tisztesség! És mily sokra kell tartanunk magunkat! „Oh, ember! Ismerd meg méltóságodat és az isteni természet részesévé válván, ne süllyedj le előbbi természeted silányságába.” (Szent Leó I. beszéde Urunk születéséről.) (Miatyánk stb.)

Második titok: Látogatás szent Erzsébetnél; Jézus első ajándéka
Tekintsünk be a názáreti kis hajlékba. Lakói sürgölődnek, sietve útra készülődnek. Mily szándékkal? Mária, aki eddig oly alázatos és zárkózott volt, most talán siet közhírré tenni a házában és méhében történt csodát? Nem. Isten kegyelmével eltelve és a Szentlélektől megtermékenyítve, hűségesen megőrzi a királyok Királyának titkát. (Tób 12,7) De belső szózat mondja

neki: Menj! Jézus akarja igazolni nevét, teljesíteni megváltói küldetését, lerontani a bűn uralmát a lelkekben, irgalmasnak és jótévőnek akar mutatkozni. Amint később Szent Péter apostol mondta róla: „Körüljárt, jót cselekedvén.” (ApCsel 10,38) Már születése előtt megérdemli e bizonysgot. Elrejtve a szemek elöl, hallgatagon és bezárkózva megy magát kinyilatkoztatni és megszólaltatni a mindenható jóságát, meglátogatván előhírnökét.

Miért nem hívja őt magához? A szolgának kell urához mennie, a betegnek az orvoshoz, a szegénynek a gazdaghoz, akitől alamizsnát vár. Ámde a szeretet megfordítja a szerepeket; a Királyok Királya, a mennyei orvos, a kegyelem adományozója megelőzi a teremtménynek minden lépését. Mivel még nem mehet, viteti magát.

„Lássátok” – mondja Szent Ambrus – „az alábbvalónak szüksége van segítségre, a fellebbvaló jön hozzá, hogy segítsen rajta: Mária Erzsébethez, Krisztus Jánoshoz. Az anyák csodálatraméltó találkozása isteni jótéteményekre szolgál alkalmul. Erzsébet hallja Mária szavát, János érzi Megváltója kegyelmét.” Ugyanabban a pillanatban a természet szigorú törvényei, amelyek a gyermeket titokzatos nyugalomban tartják, engednek a természet Alkotója kényszerítésének. „Még nem született meg, megmozdulásával beszél... Még nem lépett ki az életbe és Istent hirdeti; még nem látta meg a napvilágot és az örök napot jelzi; rab még anyja méhében és már teljesíti az előhírnök hivatását és mindenkinek mondja: „Íme az Isten báránya, aki elveszi a világ bűneit.” (Aranyszájú Szent János)

Töltsön el bennünket csodálattal az előhírnöknek a kegyelem indításával szemben megnyilvánuló gyors és teljes engedelmissége, amely őt megtisztította a bűntől, megvilágította lelkét, meghívta Isten szolgálatára és tekintsük úgy a látogatás titkát, mint az isteni jóság előzékenységének példaadását, hogy miképpen viselkedjünk oly körülmények közt, mikor Isten minket látogat meg.

Nagyon hamar eltelt az Úr földi tartózkodásának napjai, amikor az emberek láthatták, érinthették, nyájas vonásait szemlélhették, szavait hallhatták, tetteit csodálhatták, részvétellel lehettek szenvedései iránt, ígéreteivel vigasztalódhattak. Jézus újból elrejtőzött, sokkal mélyebben, mint ahogy anyja méhében volt. Elrejtőzött, de nem távozott megközelíthetetlen meszséségbe. „Gyönyörúsége az emberek fiaival lenni.” (Péld 8,31)

Oltárszekrényeinkben lakik, jobban megkötvé és mozdulatlanabban, mint a gyermek az élő szentélyben, ahol élni kezd. Magához hívja papjait és tisztelettel kezeikben hordoztatja magát, hogy meglátogassa és jelenlétével megszentelje lelkeinket. Sőt azt kell mondanom, hogy éjjel-nappal szívünk

ajtaja előtt tartózkodik; kopogtat és bebocsátást kér. (Jel 3,20) Minden egyes kegyelem, amelyet kapunk, legyen bár szemrehányás, vagy megvilágosítás, jó tanács, bátorítás, vagy ösztönzés a jóra, Jézusnak egy-egy látogatása.

Óh, édes Megváltónk! Hogyan tudunk hálát adni ily nagy megtiszteltetésért és jótéteményekért? Szentségi látogatásod által lelkünk jegyesének lakásává lesz szívünk, amelynek össze kellene hívnia fogadásodra legszen- tebb érzelmeit és legtökéletesebb erőnyeit; áldott kezed érintése alatt, mint tanulékony hárfának, vigadnia és énekelnie kellene, amint repesett és énekelte előhírnököd lelke! Sajnos, nem így történik! Legtöbbször hidegséggel, közönnnyel, ingadozással, visszautasítással felelünk irgalmas előzékenység- edre. Mily szegyen!

Látod, Urunk, hogy szegyen és bánat járja át szívünket. Bocsásd meg jóságod kárba vesztett látogatásait és ne engedd ezentúl, hogy hozzánk jöve- teled ránk nézve hiábavaló legyen. Erősítsd meg hitünket, hogy minden- kor szeretettel imádhassuk jelenlétedet, amelyet az ostya leple eltakar sze- münk elöl. Tedd lelkünket gyengéden érzékennyé a kegyelem érintése iránt. Minden vett benyomás változzék át azonnal erénnyé. Adományaid gyors és gazdag kisarjadása ragadja mindazokat, akik lelki átalakulásunkat látják, arra a dicső tanúságtételre: „Uram, meglátogattad, földedet elárasztottad mennyei harmatoddal.” (64. zsoltár) (Miatyánk, stb.)

Harmadik titok: Urunk születése; a gyermek Jézus

Örvendező és fenséges énektől visszhangzik a levegő: „Dicsőség a magas- ságban Istennek és békesség a földön a jóakarátú embereknek.” (Luk 2,14) Az angyalok hirdetik a világnak a jó újságot: „Meggzűletett ma a Megváltó.” – Mondjátok, mennyei lelkek, hol találom meg a régóta óhajtott és várt Meg- váltót? – „Dávid városában.” (Luk 2,10-11) – Betlehem! Nagyon kicsiny város ily nagy királynak! De hát kétségen kívül valamelyik ősi, gazdag palo- tára, a júdeai királyok vagyonának végső maradékára vár a dicsőség, hogy Isten fiát befogadja? – Nem, oh keresztény; szegénysége még a szállókban sem kapott helyet. Az emberek elutasították, szállást nem adtak neki s elszo- morodott anyja kénytelen volt az állatoktól kérni egy sarkot istállójukban. „Erről a jeltől ismeritek meg: gyermeket találtok pólýába takarva, jászolba fektetve.” (Luk 2,12) Mily különös változás, oh nagy Isten, megjelenésed- ben! Régen, mikor megjelentél atyáinknak az ószövetség idején, mindig nagyszerű és félelmet keltő alakban tetted és gyakran lehetett hallani, hogy akiket megjelenéseddel kitüntettél, rémülettől borzadva kiáltottak fel: „Meg kell hálnunk, mert láttuk az Istent.” (Bír 13,24) Ma egy csecsemő alakjában

jelensz meg előttünk. – „Gyermekeket találtok.” Bájosságával vonz, gyengeségével meghat a csecsemő. Félénk sírása, édes mosolya, csendes szunyadása ellágyítja a szívet. Mi bájosabb, mi szeretetreméltóbb, mint a kised? – És íme, itt az én Megváltóm! „Gyermekeket találtok.”

Még másképp sem hasonlít főúri sarjhoz, akik körül szolgák és udvaroncok sürgölődnek. Arany bölcső, gazdag berendezés távoltartaná tőle a szegény embereket; pedig Jézus azt akarja, hogy mindenki szeretettel és bizalommal közeledjék hozzá. Ez az oka, hogy szegényes pólyába takarva és jászolyba fektetve mutatkozik előttünk: „Pólyába takarva, jászolyba fektetve.”

A jászoly körül megsokasodnak számomra a tanulságok. A gyermek Jézus arra tanít, hogy lábbal tiporjam a hiú dicsőséget, amelyet az emberi gőg oly makacs elszántsággal hajszol. A gyermek Jézus arra tanít, hogy megvessem a veszendő és hazug javakat, amelyek után rohannak vágyaink.

A gyermek Jézus megtanít, hogy nélkülözésekkel és szenvedésekkel idejében akadályozzam és fékezzem lázadó testemet, erényeimnek és az azokban való előrehaladásomnak ellenségét.

A gyermek Jézus egyszerűsége, ártatlansága, ismeretlen, magányos, elrejtett életre hív.

Tisztelettel fogadom meghatott szívembe ezeket az oktatásokat, mert a szeretet adja őket.

A szeretet! Ma ez hat meg engem legjobban. Istennek ez a csodálatos szeretete, mely öröktől fogva előkészítette a mai napra mindent: a parancsot, mely elszakítja a szent családot a házi tűzhely kényelmétől, az emberek vakságát, amely a Szűzanya méhében rejtőző Istenfiától még a menedékhelyet is megtagadja, karácsony hideg éjszakáját, a betlehemi istállót, a szegényes pólyát, a jászolt! Áldott a szeretet, mely mindezt öröktől fogva előre elkészítette! „Jertek, imádjuk.”

Aki az örök világosság visszfénye, az mint gyermek Jézus, gyenge emberi testbe öltözik: értem égő szeretetből. Tisztátalan szemeim nem viselhetnék el dicsőségének ragyogását; pedig mégis szükségem van arra, hogy közeledjem Istenhez, lássam, halljam, érintsem, átkaroljam, szeressem, mint váromlásom hosszú órái után most már felfogható jelenséget.

Aki minden javak ura, az mint gyermek Jézus, szegénységre kárhóztatja magát: értem égő szeretetből. Szívemnek, amelyet oly könnyen meghódítanak a földi dolgok, meg kell értenie, hogy ezek sokkal kevesebbet érnek, hogy sem az ember hozzájuk köthetné magát, és hogy akik az Üdvözítő példájára leginkább kifosztják magukat e világ javaiból, azok leginkább töltenek el mennyei javakkal.

Aki örökké és tökéletesen boldog, az mint gyermek Jézus, megkezdí szenvedését: értem égő szeretetből. Kevésbé lázongok majd a fájdalom kemény igája ellen, ha látom, hogy Megváltóm magára vette azt halandó élete első órájától kezdve. „Ki nem szeretné viszont azt, aki ennyire szeretett minket? Oh, Jézusom, hogy szeresselek? Szeretném, ha oly tiszta szívem volna, mint szent anyádnak; de nagyon méltatlan vagyok. Szeretnék egyesülni nevelő atyád alázatos és hódolatteljes érzelmeivel; de nagyon méltatlan vagyok. Szeretnék csatlakozni a pásztorok seregéhez, akiket az angyal hívott és szeretnék részt venni egyszerű tiszteletnyilvánításukban; de nagyon méltatlan vagyok. Szeretnék belépni a királyok nyomán és letenni lábaidhoz szeretetem aranyát, imádasom tömjénét, bűnbánatom mirháját; de nagyon méltatlan vagyok. Imádot Kiseded, ne taszíts el magadtól. Engedd, hogy legalább azoknak a szelíd állatoknak szerepét kívánjam, amelyek lehetetlennel melegítenek Téged. És, ha bármily csekély is, méltóztassál elfogadni végtelen szereteted viszonzásául szegény szívem alázatos szeretetét. (Miatyánk, stb.)

Negyedik titok: A Boldogságos Szűz Mária tisztulása; Jézus felajánlása.

„A legfőbb Uralkodó, a szövetség Angyala eljön templomába, – mondja a próféta, – a jámbor lelkek kívánják, várják, keresik.” (Mal 3) A jámbor lelkek megtöltötték az évszázadokat panaszos hívásaikkal. Ebben a titokban, amelyről elmélkedünk, ketten képviselik őket: egy igazlelkű, istenfélő férfiú, aki Izrael vigasztalását várja, mert a Szentlélek álomlátásban megígérte neki, hogy nem hal meg, míg az Úr Krisztusát meg nem látja; és egy tiszteletreméltó, tisztaszívű özvegyasszony, aki nem annyira az évek, mint inkább szigorú életmódjának súlya alatt görnyedt meg. Simeon karjaira veszi az ég ígérését és elmondja búcsúénekét: Bocsásd el most már, Uram, bocsásd el szolgádat, mert látták szemeim az Üdvözítőt.” Anna próféta-asszony elragadtatva annak látásától, akihez éjjel-nappal fohászkodott imádságaiban, mindenütt annak dicsőségét hirdeti és szól felőle mindazoknak, kik várják Izrael váltságát. (Luk 2,22 stb)

Ezek az igaz lelkek ünnepelnek, pedig ott a templomban látszatra semmi sem történik; Mózes rendelése szerint egy szegény csecsemőt hoznak, hogy Istennek bemutassák. De ez a kised csak az igazi izraeliták által felfogható csodálatos hitvallást teljesít. Látszólag kiváltja magát; valósággal pedig feláldozza magát az ószövetség értéktelen áldozata helyett. „Égő és bűnáldozatokat nem akartál, sem nem tetszenek neked, amiket a törvény szerint

áldozatul bemutatnak; akkor mondanám: Íme eljövök, hogy megcselekedjem, oh, Isten, a te akaratodat.” (Zsid 10,6 stb)

Értsük meg jól ezt a titkot. Az Úr Jézus Krisztus munkái, fáradalmai verejtékezései, megalázásai, gyalázatai, szenvedései, sebei, vére, halála, mind ott állnak Isten előtt a bemutatáskor, felajánlva és elfogadva mind, engesztelő és üdvszerző áldozat valamennyi. Mária részt vesz ebben az áldozatban. A hét fájdalmat okozó tör előjeleképpen baljós emlékeztetés járja át szívét. (Luk 2,35) Ha még az egész emberiségnek, vagy legalább Isten választott népének használna Jézus áldozata! – De nem; az isteni gyermek ezer ellenmondásba ütközik és azok mellett, akiket áldozatának erejével megmentett, hányan fognak örökre elkárhozni, mert megvetik őt. (Luk 2.34)

Legyünk a megmentettek közül valók; és mivel Jézus felajánlja magát értünk, ajánljuk fel mi is őt Atyjának. Úgyis csak végtelen tökéletessége töltheti ki méltatlanságunk és tehetetlenségünk ürességét. Az ószövetségi áldozatok, amelyeket a papi kezek feltevése által mintegy átjártak szándékaink és hibáink, jelentik bűnös életünket; Isten azokat visszautasította. Minket is épp úgy visszautasítana, ha egyedül mernénk előtte megjelenni; de kedves Fiát nem utasíthatja el.

Íme tehát, fogadd el, Istenem, méltatlan kezeinkből ezt a szent áldozatot, amely odaadja magát nekünk, ezt az eleven köteléket, amely a két természet kapcsolásában a mennyet a földdel egyesíti.

Háromszor szent Felség! Nem tudjuk lényed nagyságához méltóvá tenni tisztátalan semmisségünk hódolatát; az egész emberiség áldó szavai, a teremtmények egyetemes magasztaló éneke sem elegendők dicsőségedre; de mi imádunk Téged Jézussal, Jézus által és Jézusban.

Határtalan Jóság! Sem hálaadásaink, sem az adományaiddal elhalmozott világ örvendező áradozásai nem teljesen megfelelők jótéteményeidhez mérten; de minden lelki és földi jóért alázattal és szeretettel mondunk Neked köszönetet Jézussal, Jézus által és Jézusban.

Félelmes Igazságosság! Bűnökkel szennyezett életünk feláldozásával sem tudnánk Téged megengesztelni; sőt az egész természet áldozatul hozása sem adná vissza Neked a tiszteletet, amelyet a bűn elvett Tőled; de mi bocsánatért esdünk Jézussal, Jézus által és Jézusban.

Minden jó Alkotója! Megelőztél bennünket adományaid ránk árasztásával; de hogyan készíthetünk újabb adakozásra, ha csak nem kérünk arra Jézussal, Jézus által és Jézusban.

Felajánljuk tehát, oh, Atyánk, neked szeretett Fiadat, örök tetszésed tárgyát; Benne helyezzük el magunkat, Vele mutatjuk be magunkat Mária

karjain, hogy feláldozzuk magunkat dicsőségedre, ha Neked úgy tetszik. Fogadd el mindenünket: lelkünket, szívünket, testünket, gondolatainkat, érzelmeinket, vágyainkat, vértünket és mondd, hogy elfogadod ezt az áldozatot, hogy mi is örvendve és megvigasztalódva mondhassuk, mint Simeon, a szent aggastyán: Most bocsásd el szolgádat, Uram. (Miatyánk, stb.)

Ötödik titok: Jézus megtalálása a templomban; Jézus, a tanító

A törvénynek eleget tettek. Jézus, akit felajánlottak mennyei Atyjának, visszakerült a kis názáreti házba, ahol növekedett korban, gyarapodott erőben és kinyilvánította az őt betöltő isteni bölcsességet és a minden tettét beragyogó kegyelmet (Luk 2,39-40)

Tizenkét év homályban és csendben múlik el, azután a templomban találjuk meg a gyermeket, akit elveszítettnek vélték a nagy ünnepi tolongásban. Ott ül a tanítók között, akiket hallgat és kérdez. (Luk 2,46) Oh, mily csoda! Ezek az öreg tudósok, akik a Szentírás minden betűjét ismerték, akik a titkokat kutatták és a törvény magyarázatában köszörülték elméjüket, Izraelnek ezek a bölcsei, akiknek büszke szava döntő befolyással volt a nép lelkére, mesterükre találtak: egy tizenkét éves gyermekben. Megalázott gögjük elbámul tanításának mélységén és feleleteinek bölcsességén (Luk 2,47); ez az első seb, amelyet kapnak s amelyre visszaemlékeznek majd, mikor a Megváltó nyilvános tanításának ideje elérkezik. A nép, az egyszerűen csatlakozik a csodálkozókhoz.

Kedves, bájos gyermek Jézus, tudom, ki vagy: Isteni Ige, végtelen Bölcsesség, a Magasságbeli szájából jöttél ki. (Eccli. 24,5) Ott voltál, mikor Isten a egeket alkotta, mikor határokkal vette körül az örvényeket és előírta változhatatlan törvényeiket, mikor megerősítette a légkört és kimérte a források vizét, mikor bekerítette a tengert és megtiltotta, hogy átlépje partjait, mikor lerakta a föld alapjait. Ott voltál mindent rendezve, mintegy játszva, ebben a mérhetetlen mindenségben. (Péld 8,27-31) Megvagy Istenben kezdet óta és minden évszázadok előtt és megmaradsz, minden korszakon túl. (Eccli. 24,14) Ismered minden dolog rejtelseit és az Istenség legmélyebb titkait. Amit méltóztatol feltárni az emberek előtt az végtelen tudásodnak csak egy cseppje. A felőled szóló Szent Könyveket sugallásodra írták. Ki tudná azok értelmét jobban megfejtetni, mint Temagad? Egyáltalán nem csodálkozom, mikor hallom, hogy gyermeki ajkaidról kérdések és feleletek hangzanak el, amelyek zavarba hozzák az ószövetségi törvény tudósait. Egyáltalán nem csodálkozom tehát; de együgyű tudatlanságom bámulja Benned a mennyei dolgok tanúját, az élet mesterét, a tévmentes tanítót, akit

Isten a világnak ígért Izaiás próféta szája által. (Iz 55,4). Beszélj, oh, Mester, beszélj, ez jogod és kötelességed. Nemde, kezdettől fogva Atyád szolgálatában kell lenned, aki tanításod által kegyeskedik bennünket az örökkévalóság titkaira oktatni? (Luk 2,49)

Beszélj a hatalmasoknak, akik szerfölött el vannak telve hiú nagysággal; beszélj a tudósoknak, akiknek kevély bölcselkedése saját álomképekben merül ki: beszélj az önhitt bölcseknek, akik nem akarnak más élet-szabályt ismerni, mint valami alacsony rendű becsületességet. Mutasd meg nekik, hogy az az igazán nagy, aki a kegyelem által részesül isteni természetben; hogy az emberi tudásnak meg kell hajolnia a mennyei tudás előtt; hogy e világ bölcsessége esztelenség, mióta vonakodik a keresztyén erények hősi útjára lépni.

Beszélj a kicsinyeknek, a tudatlanoknak, az alázatosoknak, hogy felemeld őket alacsonyságukból, hogy titkokra tanítsd őket, amelyeket az emberi ész fel nem ér; vezesd el őket a megvetett utakon az örök életre.

Beszélj nekem, hallgatlak és nem akarok elfogadni más ígéreteket, csak a Te ígéreteidet, más tanítást, csak a Te tanításodat, más törvényt, csak a Te törvényedet. Nincs rá szükségem, hogy testi szemekkel lássalak avégre, hogy alávessem magamat tanításodnak. Elég olvasnom a Szent Könyveket, melyekben szavad meg van örökítve, hallanom Egyházadat, igazságod és parancsaid örét, hogy érezzem bensőmben kegyelmed titokzatos hatását.

Oh, imádott Jézusom! Beszélj hozzám legfőképpen kegyelmed által. Szólj lelkemhez és szívemhez. Kormányozzák belső szózataid gondolataimat, kívánságaimat, érzelmeimet, szavaimat, tetteimet. Szólj hozzám, miként a templomban, azzal a gyermeki gyengédséggel és szeretetreméltósággal; de ha megkeményedett szívem vonakodnék szavaidat befogadni, szólj hozzám a megbántott mester fensőbbiségével és jogos szigorúságával. Sürgezz, kényszeríts, szidj, dorgálj, fenyegezz, nyugton ne hagyj, zaklass. Kész vagyok elviselni szent szigorúságodat. Szólj, Uram, szolgád hallgatja. (1Kir 3,9) (Miatyánk, stb.)